

BOLIGSOCIAL ÅRSRAPPORT 2013

Det Boligsociale
Fællessekretariat

Det Boligsociale Fællessekretariat blev etableret af de aarhusianske bolig-organisationer i 2007 med støtte fra Landsbyggefonden og Aarhus Kommune. Det Boligsociale Fællessekretariat var det første af sin slags i landet, sidenhen er flere byer kommet til med lignende bysekretariater. Det Boligsociale Fællessekretariat koordinerer den sociale indsats i byens udsatte boligområder og fokuserer primært på disse fem områder:

Analyse	for at skabe viden om udfordringerne i boligområderne
Område- og projektstøtte	for at højne kvaliteten af indsatserne
Netværksarbejde	for at skabe rammerne for erfaringsudveksling
Interessevaretagelse	for at varetage boligområdernes interesser
Kommunikation	for at skabe forandringer og synliggøre indsatsområder

Læs mere om Det Boligsociale Fællessekretariat
på fs-aarhus.dk og facebook.com/fsaarhus

Udgiver: Det Boligsociale Fællessekretariat

Udgivelse: December 2014

Tekst og analyse: Laura Riddersholm

Layout: Gorm Olesen

Fotos: Det Boligsociale Fællessekretariat

Årsrapporten kan rekvireres ved henvendelse til:

Det Boligsociale Fællessekretariat

Saralyst Allé 55

8270 Højbjerg

Telefon 8734 0002

Mail gorm@fs-aarhus.dk

INDHOLD

INDLEDNING	5
SÅDAN HAR VI GJORT	
BEBOERSAMMENSÆTNING	
TRIVSEL BLANDT BØRN	11
UDSATTE BØRN	
TILKNYTNING TIL SKOLEN	
UNGE OG UDDANNELSE	16
UDDANNELSE	
KRIMINALITET	
BESKÆFTIGELSE	22
VOKSNE UDEN FOR BESKÆFTIGELSE	
FULDTIDSBEBOERE	
FRIVILLIGHED OG BEBOERDEMOKRATI	26
SAMMENFATNING	28
BILAG 1: INTERVIEWPERSONER	31
BILAG 2: OMRÅDEPROFIL FOR BOLIGSOCIALE FOKUSOMRÅDER	33

Indledning

Den Boligsociale Årsrapport 2013 er skrevet til alle med interesse for det boligsociale felt i Aarhus. Med udgangspunkt i områderne: demografi, trivsel blandt børn, unge og uddannelse, beskæftigelse samt frivillighed og beboerdemokrati giver den et overblik over, hvordan vores almene boligområder har udviklet sig på den lidt længere bane og et indblik i, hvad der rører sig i øjeblikket. Ligesom Den Boligsociale Årsrapport 2012, er den baseret på interviews med boligsociale ledere og medarbejdere samt statistiske nøgletal fra monitoreringssystemet BoSocData.

Årsrapporten viser et felt, hvor en del af de sociale udfordringer år efter år ser ud til at være de samme, mens omstændighederne i form af eksempelvis lovgivning, kommunale organiseringer, udefrakommende ressourcer og politiske prioriteringer er i løbende og stadig forandring. Den kompleksitet og volatilitet er et vilkår i det boligsociale arbejde. Den belyser et felt som spænder bredt og er svært at afgrænse, og som ikke mindst er i rivende udvikling.

På baggrund af interviews med ledere og medarbejdere i de boligsociale helhedsplaner er fire hovedtemaer valgt ud som særligt centrale i 2013.

To af temaerne handler om henholdsvis børn og unge. Børn og unges livschancer hænger nært sammen med deres skolegang, og derfor er det faldende fravær, den stigende andel SU-modtagere blandt vores beboere og den dalende andel unge uden ungdomsuddannelse måske den vigtigste udvikling, vi har set i mange år. Spørgsmålet, om hvordan vi fastholder børn og unge i skole og uddannelsessystemet, står dog fortsat særdeles centralt, når vi arbejder med boligområder, hvor den sociale mobilitet er udfordret.

Et andet, og tilbagevendende emne, er beskæftigelse. Det nye i 2013 var, at vi for første gang siden 2008 så et fald i andelen af beboere uden for arbejdsmarkedet i vores fokusområder. En gruppe som ofte overses, når emnet er beskæftigelse er den del af vores beboere, som modtager førtidspension. Ikke desto mindre er der tale om en betydelig andel, som tilmed ofte opholder sig en stor del af døgnet i området. Disse "fuldtidsbeboere" er en ressource i områderne, som vi ikke må glemme.

Slutteligt tematiserer Den Boligsociale Årsrapport 2013 frivillighed og beboerdemokrati og de vigtige ressourcer, der ligger i at sikre det gode samarbejde mellem den boligsociale indsats, de lokale frivillige, herunder beboerdemokratiet og frivillige som kan trækkes til udefra. Dette samarbejde er noget, der særegent kendetegner de almene boligområder, og det er et vigtigt emne, der ikke må glemmes i en tid, hvor uddannelse og beskæftigelse fylder meget.

God læselyst.

Sådan har vi gjort

Den Boligsociale Årsrapport har igen i år benyttet sig af to forskellige metoder; en kvantitativ og en kvalitativ til at kortlægge den boligsociale udvikling i Aarhus. Årsrapporten 2013 baseres for det første på statistiske nøgletal fra BoSocData - Aarhus Kommunes og Boligforeningernes fælles monitoreringssystem. De statistiske data skal bidrage til at klarlægge den overordnede udvikling i de boligsociale fokusområder. De boligsociale fokusområder er udvalgt på baggrund af kategoriseringsmodellen 2013, som Det Boligsociale Fællessekretariat har udarbejdet i samarbejde med Aarhus Kommune. De boligsociale fokusområder er derfor boligområder med behov og boligområder med særlig behov, samt andre boligområder med en boligsocial helhedsplan. Dermed er boligsociale fokusområder i denne rapport følgende boligområder: Gellerup/Toveshøj, Bispehaven, Langkærparken, Skovgårdsparken, Vejlbj Vest, Viby Syd, Frydenlund, Trigeparken, Herredsvang og Vandtårnsområdet.

Udover statistiske tal tager rapporten også udgangspunkt i en række interviews med boligforeningernes boligsociale medarbejdere og ledere. Den kvalitative dataindsamling er sket ved afholdelse af 13 interviews, som alle er afholdt i maj og juni måned 2014. Syv interviews er afholdt som enkeltmandsinterview og de resterende seks interviews med to til tre interviewpersoner. I alt har vi talt med 23 boligsociale medarbejdere eller ledere i Aarhus¹. Interviewene er gennemført som semistrukturerede interviews med åbne spørgsmål, der har givet interviewpersonerne mulighed for at udpege netop de ressourcer og udfordringer, de finder mest relevante. Alle interviews er efterfølgende blevet transskriberet og analyseret. Denne analyse ligger til grund for de kvalitative resultater i rapporten.

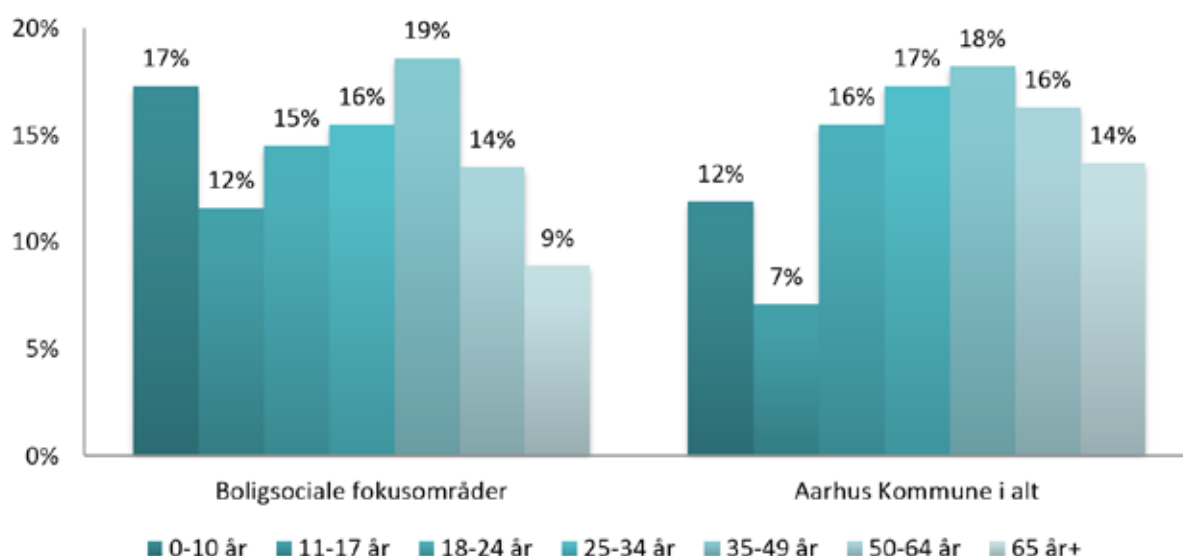
Beboersammensætning

Beboersammensætningen skiller sig som oftest ud i udsatte boligområder. Udgangspunktet for en boligsocial indsats er de mennesker, der bor i området, og det er netop de mennesker, som det boligsociale felt ønsker at skabe de bedste muligheder for. De boligsociale fokusområder i Aarhus er kendetegnet ved at have en stor andel børn og unge og knap så mange ældre. Tilmed er diversiteten blandt beboere stadig større i de udsatte boligområder end i andre dele af byen. Disse to kendsgerninger er udgangspunktet for det boligsociale arbejde.

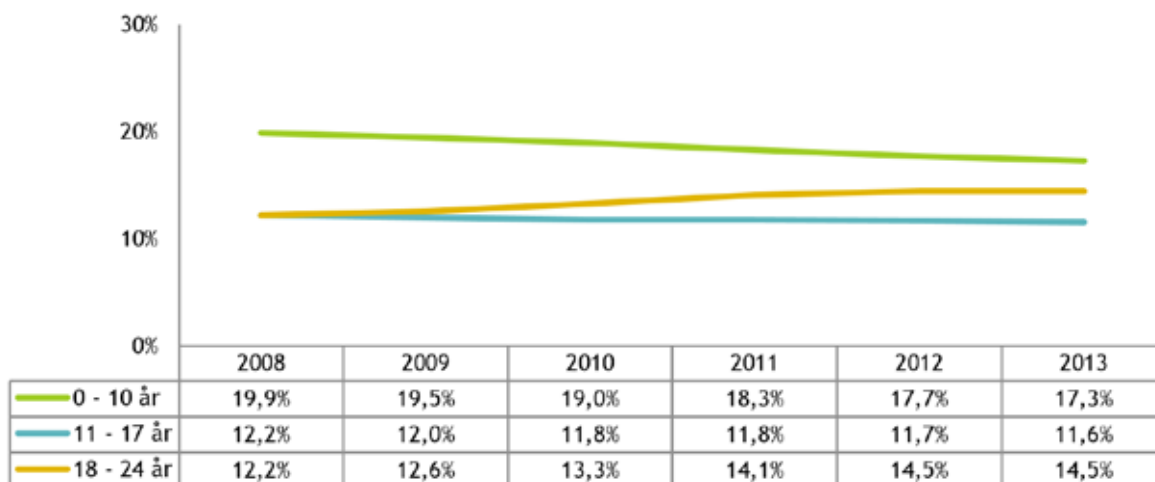
I de boligsociale fokusområder i Aarhus bor 28.562 beboere i 12.145 boliger.

Beboerne er generelt yngre i de boligsociale fokusområder, hvilket også betyder, at der er flere børn pr. voksen, end man ser i andre bydele i Aarhus. Når man ser på andelen af børn og unge i de boligsociale fokusområder, er 29 % under 18 år, hvilket også er markant højere end de 19 % under 18 år i Aarhus Kommune i alt. Aldersfordelingen i figur 1 viser også, der er en relativt lille andel af voksne over 50 år i de boligsociale fokusområder, mens der er en stor andel af de 35 - 49-årige. Det tyder på, at fokusområderne er præget af mange familier med hjemmeboende børn. I figur 2 fremgår det, at andelen af mindre børn under 10 år er faldet de seneste år. Modsat er andelen af unge i 18-24 års alderen steget, således at 14,5 % af beboerne er ældre unge. Gennemsnitsalderen blandt børn og unge i områderne er derfor steget. Udfordringer med den ældre gruppe af unge beskrives i Årsrapportens kapitel 3, Unge og uddannelse.

Figur 1: Aldersfordelingen, 2013.

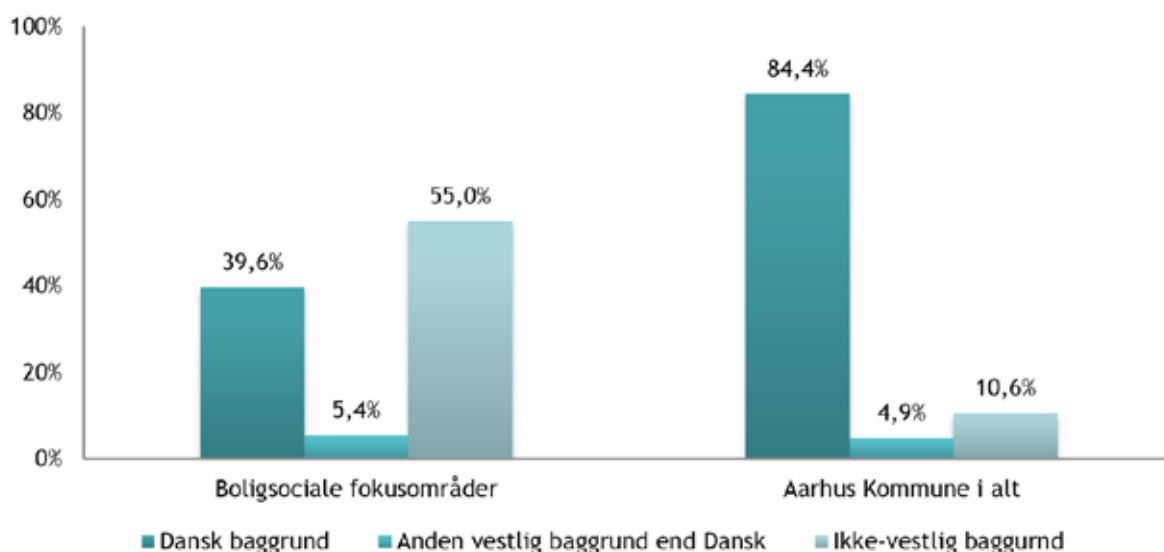

Figur 2: Andel børn og unge i de boligsociale fokusområder, 2008-2013.

Mangfoldighed er en stor ressource i de boligsociale fokusområder, og det er godt i og med, at der er stor kulturel diversitet mellem beboerne i områderne. Næsten tre ud af fire (71,7 %) børn og unge under 18 år, som bor i områderne, har en ikke-vestlig baggrund. Og hvis vi ser på hele beboergruppen, i årsrapportens boligsociale fokusområder, er over halvdelen af beboerne ikke-vestlige indvandrere eller efterkommere - jf. figur 3 nedenfor. Udvikling har været uændret de seneste år, og det betyder, at fokusområderne stadig i markant højere grad end Aarhus Kommune i alt er præget af beboere med forskellige kulturelle baggrunde. Op mod 130 nationaliteter er repræsenteret i disse områder, hvoraf Tyrkiet, Libanon, Somalia og Irak er de største herkomstlande ud over Danmark.

Figur 3: Fordeling efter baggrund, 2013.

Note: "Ikke-vestlig baggrund" og "anden vestlig baggrund" defineres som personer, der ikke har dansk oprindelse, hvilket vil sige, at forældrene er udenlandske statsborgere eller født i udlandet i henholdsvis et ikke-vestlig eller andet vestlig land end Danmark. Vestlige lande er: Alle EU-lande, Island, Norge, Andorra, Lichtenstein, Monaco, San Marino, Schweiz, Vatikanstaten, Canada, USA, Australien og New Zealand. Ikke-vestlige lande er: øvrige lande.

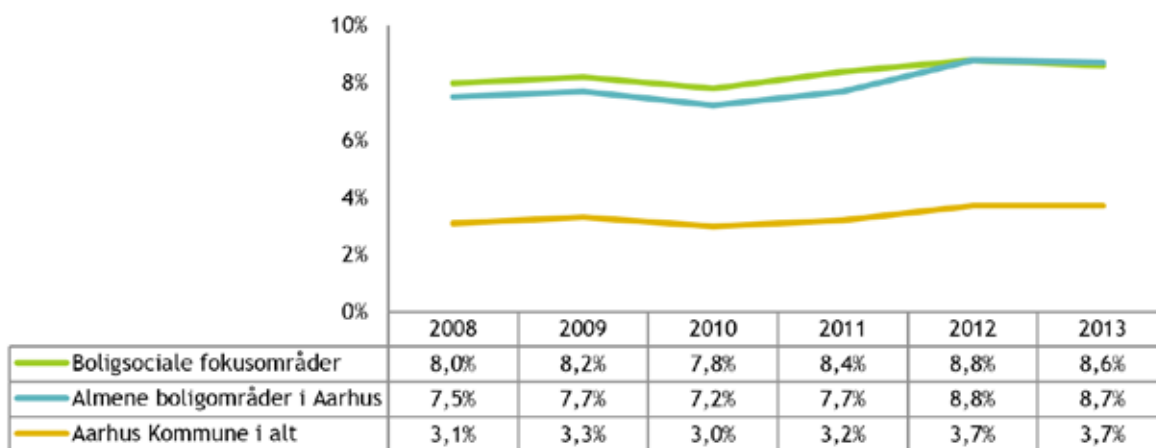
Trivsel blandt børn

I de boligsociale fokusområder bor, som nævnt ovenfor, en relativt stor andel børn. Dette afsnit vil kortlægge vilkårene for disse børn, samt belyse hvilke udfordringer de boligsociale medarbejdere har på børneområdet.

Udsatte børn

Nogle børn i de boligsociale fokusområder har sværere vilkår end andre børn. Derfor er fokuset i dette afsnit på børn med underretninger og børn med økonomisk friplads. Disse børn betegnes som udsatte børn, idet de oplever udfordringer i hjemmet, som andre børn sædvanligvis ikke oplever. En underretning er, når en privat eller offentlig person har observeret, at et barn eller en ung er udsat for omsorgssvigt i hjemmet, og denne person derfor har henvendt sig til Socialforvaltningen i Aarhus Kommune med en underretning. Omsorgssvigt er i denne sammenhæng bredt defineret og i høj grad op til den enkelte underretter at vurdere. Det betyder også, at der ved den individuelle vurdering kan opstå variation af, hvornår der underrettes. Herunder kan lokale normer og naboskab have indflydelse på den individuelle vurdering, og dermed kan grænsen for, hvornår der underrettes være anderledes i nogle bydele end i andre. Det betyder, at tallene i figur 4 bør fortolkes med en vis forsigtighed. Ikke desto mindre viser figur 4, at mange børn og unge lever under problematiske vilkår. Det fremgår, at andelen af børn og unge med underretninger i de boligsociale fokusområder er cirka på samme niveau som de to forrige år (8,6 %). Tilmed er andelen af børn og unge med underretning på samme niveau i de boligsociale fokusområder og de almene boligområder i Aarhus. Det betyder også, at andelen af udsatte børn og unge er markant højere i det "almene Aarhus" end i Aarhus Kommune i alt. Underretninger synes derfor at være en generel udfordring i de almene boligforeninger i Aarhus.

Figur 4: Andel børn og unge med sociale underretninger, 2008-2013.

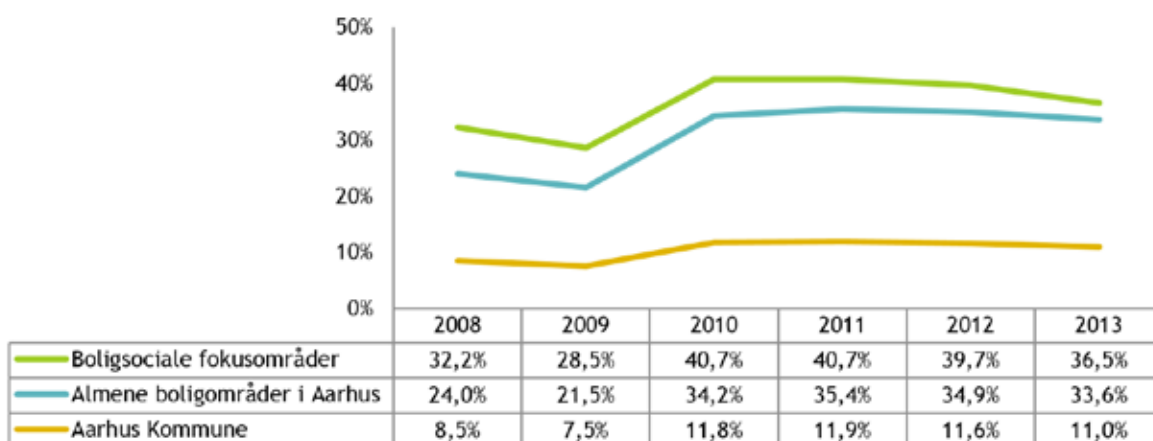

Børn og unge kan også være udsatte ved, at de vokser op i fattigdom. Fattigdom er blevet en del af den offentlige debat i Danmark, og derfor er det også et emne, som diskuteres i de boligsociale fokusområder². Hvorvidt børn og unge har økonomisk friplads indikerer i nærværende rapport, hvor mange børn og unge der vokser op i økonomisk fattigdom. Økonomisk friplads er i denne opgørelse

¹ Interviewpersonerne fremgår af bilag 1.

alle børn og unge med fuld økonomisk friplads, og for at opnå fuld økonomisk friplads skal husstanden have en årlig indkomst under 158.800 kr.³. Ifølge figur 5 har 36,5 % af de børn og unge, som vokser op i de boligsociale fokusområder i Aarhus fuld økonomisk friplads og vokser dermed op i en familie med relativt få økonomiske ressourcer. Dette er et lille fald siden 2011, hvilket viser en marginal positiv udvikling på netop denne indikator. Det anses dog som en udfordring, at over en tredjedel af børn og unge i de boligsociale fokusområder vokser op i økonomisk belastede familier, hvilket understøttes kvalitativt af de boligsociale medarbejdere i Aarhus. Det nævnes i flere områder, at fattigdom ikke er et emne, man snakker om, men at der er børn, som tydeligvis vokser op under økonomisk pressede vilkår. Børn og unge går i laset tøj og kan ikke deltage i aktiviteter, som koster penge. Man har i flere områder haft succes med at lave lommepengeprojekter, hvor børn og unge har mulighed for at tjene point ved at hjælpe med en praktiske gøremål i områderne. Børn og unge har derigennem mulighed for at deltage i aktiviteter der koster penge uanfægtet deres forældres økonomi. Alternativt kan aktiviteterne i områderne være gratis, hvilket også ofte er tilfældet. Især sommerferieaktiviteter er vigtig for denne gruppe børn og unge, som ofte ikke oplever andet i løbet af deres sommerferie.

Figur 5: Andel børn og unge med økonomisk friplads, 2008-2013

Note: Medregnet er kun de børn der har 100% økonomisk friplads. Den aktuelle indtægtsgrænse for 100% friplads er en husstandsindkomst på 158.800 kr.

Tilknytning til skolen

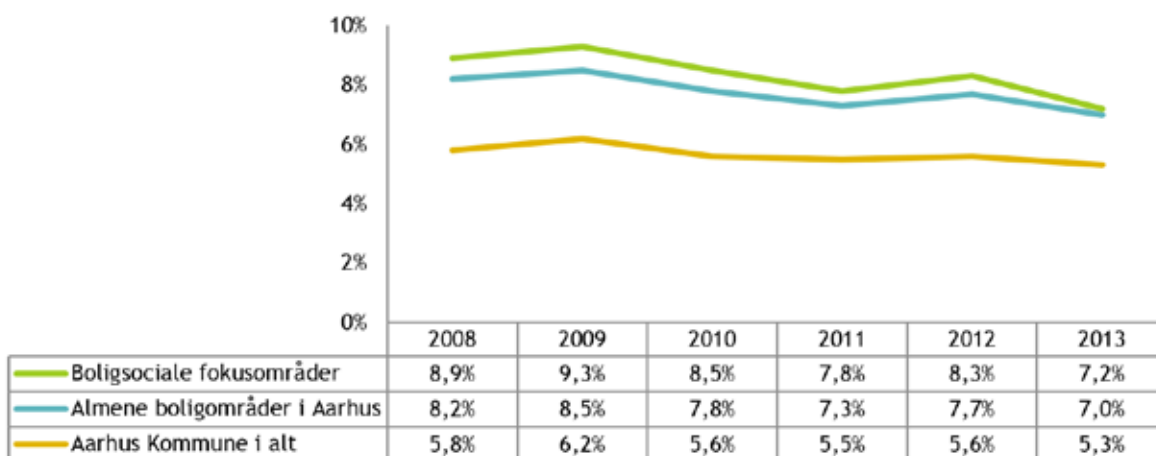
Tilknytning til skolen er en vigtig del af hverdagen for langt de fleste børn i Danmark. Det er også tilfældet for børn i udsatte boligområder, og for dem kan skolen være en mulighed for at bryde den, i nogle tilfælde, negative sociale arv. Gennem en god skolegang kan alle børn opnå lige muligheder for en meningsfuld og ønskværdig fremtid. Denne del af Årsrapporten fokuserer på skolebørn ved at kortlægge andelen af fravær i skolen og tilknytning til fritidstilbud. Begge parametre kan på sigt blive påvirket af den nye skolereform, hvorfor reformens betydning for det boligsociale felt diskuteres slutteligt i dette afsnit.

² Læs om fattigdomsgrænsen på: sm.dk/filer/arbejdsomrader/tvaergaende-omrader/ekspertudvalg-om-fattigdom/udvalgets-rapport.pdf

³ Læs mere om fripladsberegning og reglerne herfor i 2013, satserne ændres bl.a. ved enlige forsørgere og/eller flere end et hjemmeboende barn: aarhus.dk/~media/Dokumenter/MBU/Pladsanvisningen/Ansoegningsskemaer/Ansoegning-om-Friplads/Friplads-regler-og-graenser-2013.pdf

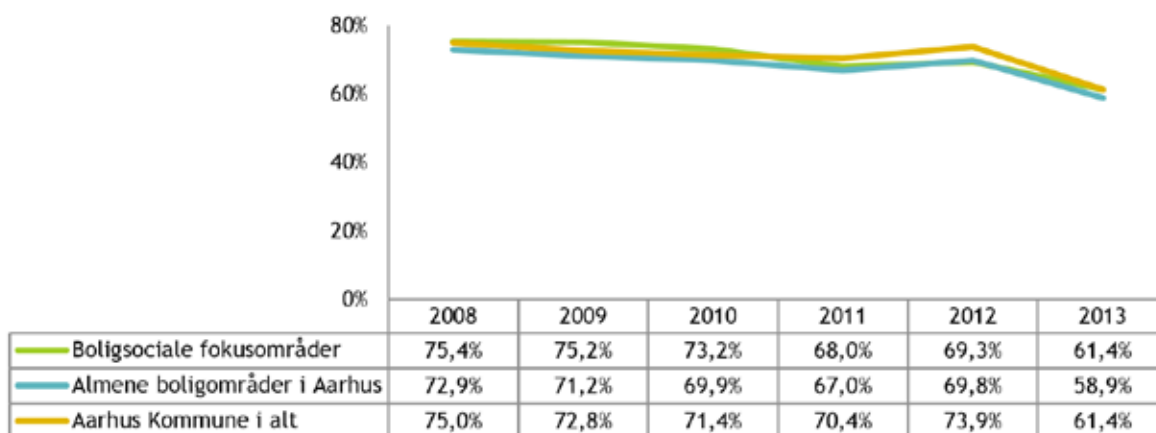
Figur 6: Andel fravær blandt skoleelever, 2008-2013.

Skoleelever i de boligsociale fokusområder er ikke længere mere fraværende fra skole end skoleelever fra almene boligområder i alt. I 2013 ser vi nemlig et fald i andelen af fraværstimer blandt skoleelever i fokusområderne på 1,1 %point, hvilket er et relativt stort fald i forhold til de almene boligområder i Aarhus og Aarhus Kommune i alt. Fravær blandt folkeskoleelever er relevant i vurderingen af, om eleverne trives i skolen, og det er tilmed en indikator, som har sammenhæng med elevernes endelige karaktergennemsnit. Elever med højt fravær har generelt et lavere karaktergennemsnit end elever med lavt fravær⁴. Det er derfor særdeles positivt, når fraværsp procenten blandt børnene i de boligsociale fokusområder falder, idet disse børn vil forbedre deres fremtidige muligheder med et bedre karaktergennemsnit. Det bliver interessant at følge udviklingen i fravær blandt skoleeleverne efter implementeringen af den nye skolereform. For udfordringen består i at fastholde eleverne længere tid i skolen ved at indføre flere aktive timer og skabe en mere alsidig skoledag.

² Læs med om fravær og karaktergennemsnit på: uvm.dk/~media/UVM/Files/Udd/Folke/PDF14/Jan/140108%20Elevfravær%20i%20folkeskolen%20og%20karaktergennemsnit%202012%202013.pdf

Figur 7: Andel børn og unge uden for fritidstilbud, 2008-2013.

Note: Man indgår i gruppen af børn og unge uden for fritidstilbud, hvis man ikke er tilmeldt et kommunalt fritidstilbud. Det vil sige, at børn og unge, der er aktive i foreninger, FO-tilbud, boligsociale aktiviteter m.v. kan fremgå som værende uden for fritidstilbud, fordi der er tale om ikke-kommunale aktiviteter.

Andelen af børn og unge uden for fritidstilbud ligger nu på niveau med Aarhus Kommune, hvilket betyder, at der har været et markant fald siden 2012 i alle bydele i Aarhus. Siden 2011 har andelen af børn og unge uden for fritidstilbud i de boligsociale fokusområder været lavere end i Aarhus Kommune i alt. Grunden hertil kan blandt andet være, at lavindkomstfamilier har mulighed for at søge om økonomisk støtte til at få deres børn og unge i kommunale fritidstilbud. Dette tilbud har øjensynligt udlignet forskellene mellem bydelene. Behovet for fritidstilbud ændres i 2014, hvor den nye skolereform bliver implementeret. Med den nye skolereform introduceres heldagsskolen, og skoleeleverne får længere dage i skolen. Heldagsskolen medfører ændringer i de kommunale fritidstilbud for børn og unge, men det nye skolesystem gør også, at indsatserne i boligområderne på ny må tilpasse sig elevernes skoledage. Herunder skal lektiecafe-tilbuddene muligvis også ændres i flere boligområder.

Den nye skolereform er særlig interessant i de boligsociale fokusområder, for heldagsskolen åbner op for, at det boligsociale arbejde kan gentænke deres samarbejdsmuligheder med skolerne. Herunder kan de boligsociale medarbejdere i samarbejde med skolen skabe større sammenhæng mellem skolen og boligområdet. Et samarbejde mellem skole og den boligsociale indsats, hvor skolen f.eks. har aktiviteter i boligområdet, vil være givende både for børn og unge fra området, deres venner og underviserne. I og med man med skolereformen ønsker at åbne skolerne mere for omverdenen, er det en oplagt mulighed at tænke de boligsociale helhedsplaner ind i hverdagen på skolen. To skoler, tæt på boligsociale fokusområder, er allerede heldagsskoler. De har været med i et pilotprojektet siden skoleåret 2008/2009. For disse skoler og de omkringliggende boligområder vil omvæltningen ikke være nær så stor.

Unge og uddannelse

Unge i alderen 15-24 år fylder meget i de boligsociale fokusområder i Aarhus. For det første er de aktive i gadebilledet, og for det andet har mange boligsociale helhedsplaner indsatser målrettet ungegruppen. De unge over 18 år er især en udfordring for det boligsociale arbejde, idet de kommunale indsatser for denne gruppe er begrænset. I fokusområderne udgør unge i alderen 15-24 år 17,3 %, hvoraf 15,1 % er over 18 år. Der er således 3.538 unge mellem 18 og 24 år i det boligsociale fokusområder, og blandt dem er der forskel på modenheden. Nogle er i gang med en uddannelse eller i job, men der er også unge over 18 år, som er langsommere til at blive voksne og flytte hjemmefra end deres jævnaldrende. Flere af dem flakker rundt i nogle af de udsatte boligområderne og skaber utryghed.

Uddannelse

Uddannelse er en vej til beskæftigelse. Beskæftigelse er ikke nødvendigvis det endegyldige mål for en ung, men for at bryde den negative sociale arv kan uddannelse og beskæftigelse være en mulighed for de unge. Det er derfor vigtigt, at de unge har lige adgang til uddannelsessystemet. De boligsociale medarbejdere gør derfor en indsats for at knytte de unge til uddannelsessystemet. Det gør man for det første ved at fastholde børn og unges engagement i grundskolen men også ved at hjælpe de unge videre efter færdiggjort grundskole til en ny hverdag på erhvervsskolerne, gymnasierne eller lign. Dette afsnit giver et indblik i uddannelsestilknytningen i de boligsociale fokusområder i Aarhus.

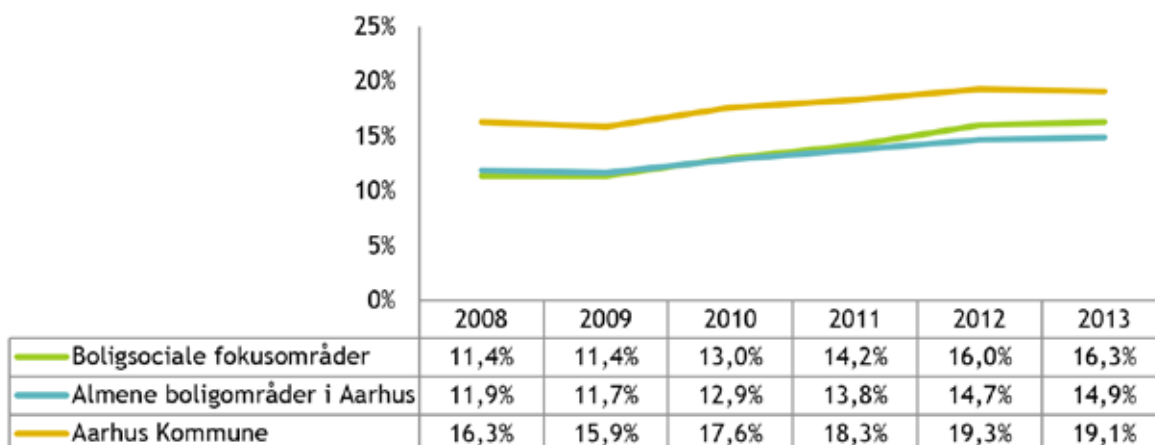
Der bor flere og flere studerende (SU-modtagere) i de boligsociale fokusområder, og den positive udvikling fra de forrige år fortsætter i 2013. Det er aldeles positivt, at en større andel af beboerne er studerende. Udviklingen kan være tegn på, at vi ser en effekt af udlejningsaftalerne, som i mange af områderne i Aarhus muligvis har medført at flere studerende flytter ind og/eller bliver boende i de boligsociale fokusområder. Studerende i Aarhus har tilmed de seneste år haft svært ved at finde studieboliger på det private boligmarked, og det har muligvis også øget efterspørgslen efter boliger i de boligsociale fokusområder, idet en relativ lav husleje tilbydes i flere af disse områder. Desuden kan stigningen i andel SU-modtagere være et resultat af, at både den offentlige debat og det boligsociale arbejde i dag er fokuseret på uddannelse til de unge. Dog mener de boligsociale medarbejdere selv, at deres indsats ikke nødvendigvis har en effekt på alle unge i områderne. Deres indsatser formår formentlig at få fat i nogle af de mest udfordrede unge i områderne. Hvorvidt man formår at fastholde de unge på ungdomsuddannelserne fremgår af figur 8.

”

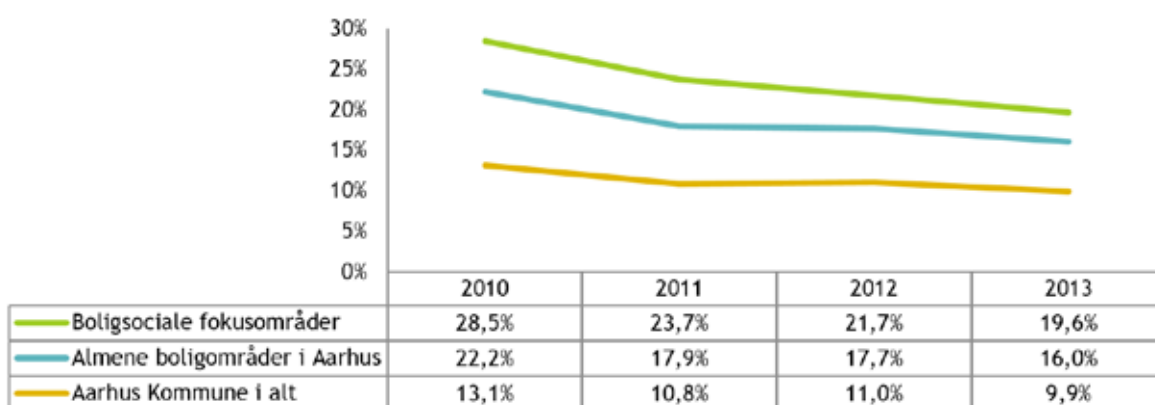
Der er rigtig mange, som er kommet i gang med en uddannelse, og andre har rigtig svært ved det - der er ligesom en hård kerne tilbage... Jeg tror en årsag kan være det arbejde, der er blevet gjort for at få kriminalitetsnakken skubbet ud af samtalerne. Det har vi gjort gennem nogle år. Der er nu meget lidt kriminalitetssnak, og uddannelsessnak fylder meget mere end det gjorde tidligere. Så det stykke arbejde har nok betydet noget for de udsatte unge.

Boligsocial medarbejder, Aarhus

Figur 8: Andel 18-64 årige beboere der modtager SU, 2008-2013.

Figur 9: Andel unge på 24 år uden ungdomsuddannelse, 2010-2013.

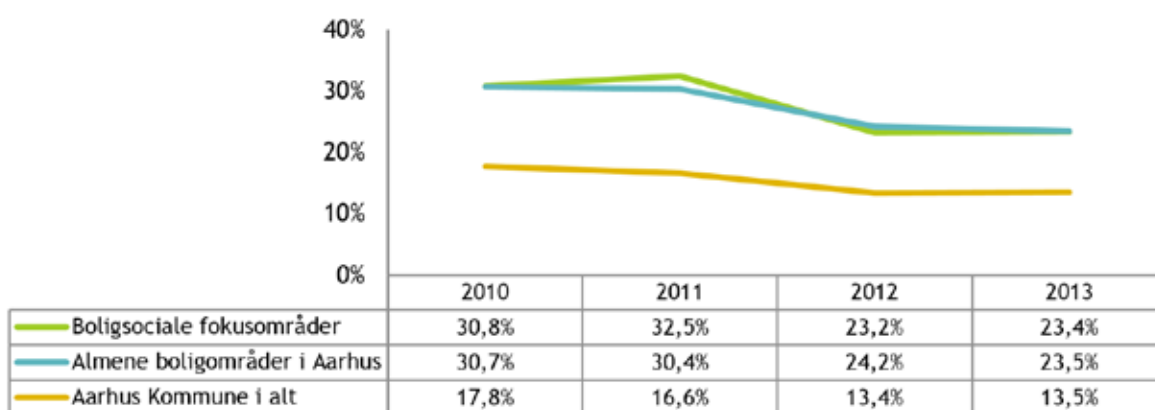

Den positive udvikling i andelen af SU-modtagere understøttes af et fald i andelen af unge på 24 år uden ungdomsuddannelse. Figur 9 viser netop, at under hver femte 24-årige beboer i de boligsociale fokusområder ikke har en ungdomsuddannelse. Det er et fald på over 2 procentpoint siden 2012, hvilket følger udviklingen siden 2010. Det er positivt, at flere færdiggør deres ungdomsuddannelse i de boligsociale fokusområder. Udviklingen er ligeledes positiv i de almene områder i Aarhus. Ved en sammenligning af figur 8 og 9 fremgår det dog, at de almene områder i Aarhus har færre SU-modtagere, men flere unge som gennemfører en ungdomsuddannelse, end vi ser i fokusområderne. Det tyder på, at unge i fokusområderne har svært ved at færdiggøre ungdomsuddannelsen. Der er formentlig en gruppe unge, som flakker mellem uddannelser og har svært ved at fastholde tilknytningen til et sted. Denne gruppe bør fokus rettes på, for de har muligvis brug for en hjælpende hånd til at gennemføre deres ungdomsuddannelse. At der er brug for en håndholdt indsats for at fastholde de unge i uddannelsessystemet understøttes af figur 10. Her fremgår det, at de unge over de seneste fire år er blevet bedre til at komme i gang med en ungdomsuddannelse umiddelbart efter folkeskolen. Men den positive udvikling fra 2011 til 2012 er stagneret og endt på et niveau, som følger den almene sektor i Aarhus generelt. I 2013 er der stadig 23,4 % af de unge, som 15 måneder efter færdiggjort grunduddannelse ikke er begyndt med en ungdomsuddannelse. Det er en udfordring at fastholde de unge i uddannelsessystemet efter færdiggjort grundskole, og det er de boligsociale medarbejdere også bevidste om. Aarhus Kommune og Undervisningsministeriet har

med 95 %-målsætningen et ønske om, at 95% af de unge gennemfører en ungdomsuddannelse⁵. Hvis denne målsætning skal opnås, bør blikket rettes mod de unge i de boligsociale fokusområder, som har svært ved at komme videre efter færdiggjort grundskole. De boligsociale medarbejdere forsøger at italesætte mulighederne for uddannelse, således at det bliver en snak, de unge tager med hinanden. Det er derved blevet mere attraktivt at gå i skole, men nogle unge har et fagligt niveau, som ganske enkelt er for lavt til en ungdomsuddannelse. Og denne gruppe er i høj grad i fare for ikke at bryde den sociale arv. Det er derfor et fokus for medarbejderne ude i områderne at skabe kontakt til disse unge og hjælpe dem i den rigtige retning, om det så er uddannelse eller et fritidsjob. De unge, som er i arbejde, hører til den andel af unge, der 15 måneder efter endt grundskole ikke er i gang med en ungdomsuddannelse.

Figur 10: Andel unge der 15 mdr. efter endt grundskole ikke er i gang med ungdomsuddannelse, 2010-2013.

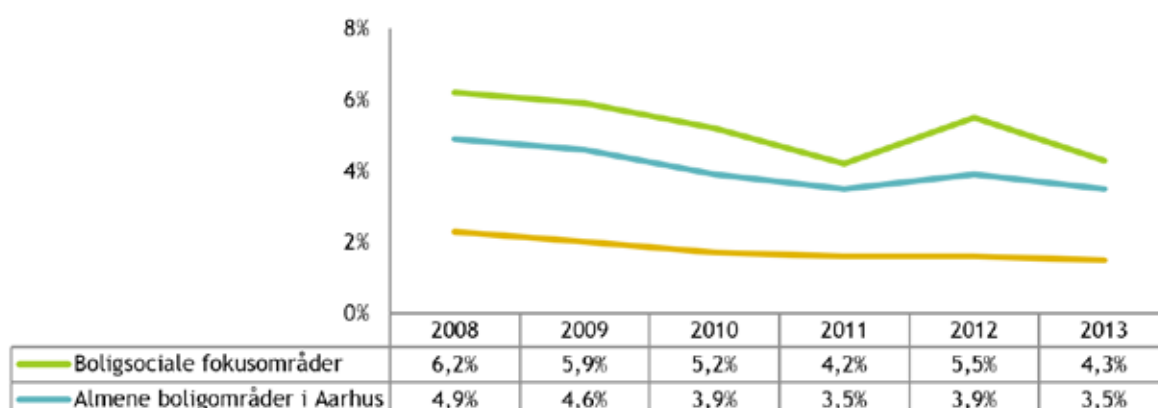
Kriminalitet

Kriminalitetsudviklingen blandt de unge boende i de boligsociale fokusområder har været positiv i 2013. Denne udvikling understøttes ikke af mængden af hærværk og indbrud, hvor vi ser en relativt stor stigning. Dette afsnit har først og fremmest til hensigt at kortlægge kriminalitetsudviklingen blandt unge i fokusområderne og beskrive de boligsociale medarbejders oplevelse af uro mellem blokkene. Og dernæst beskrives udviklingen i hærværk og indbrud, da det har indflydelse på oplevelsen af tryghed i området.

⁵ Læs mere om 95% målsætningen i helholdsvist Aarhus Kommune og Undervisningsministeriet: aarhus.dk/95 og uvm.dk/Uddannelser/Vejledning/I-fokus-paa-vejledningsomraadet/95%-maalsætningen

Figur 11: Andel kriminalitetssigtede unge mellem 10-17 år, 2008-2013.

Vi så en stigning i ungdomskriminaliteten i 2012, men denne kurve er knækket i 2013, hvor andelen af kriminalitetssigtede unge igen er faldet til 2011-niveauet. 4,3 % af de unge i alderen 10-17 år var i 2013 kriminalitetssigtede, og de boligsociale fokusområder har stadig en større andel af unge kriminelle, end man har i andre dele af Aarhus, jf. figur 11. Figuren viser, at færre unge under 18 år bosat i fokusområderne laver kriminalitet, og det kan hænge sammen med, at stigningen i 2012 har øget fokus på kriminalitetsforebyggelse. Man har i fællesskab gjort en indsats for at komme i kontakt med de unge og italesætte deres fremtidige muligheder. Aarhus Kommune, politiet og de boligsociale helhedsplaner gør alle en indsats for at sænke kriminalitetsniveauet blandt de 10-17 årige, og de boligsociale medarbejdere giver også udtryk for, at det fælles ansvar fungerer rigtig godt i praksis. Det betyder, at de unge får ens og klare retningslinjer fra alle de steder, hvor de møder voksne herunder både skole, klub og boligområde. I følge de boligsociale medarbejdere er det med til at skabe ro omkring de unge i områderne.

”

Vi afholdte et møde for alle, som havde en aktie i det... Vi identificerede problemerne og spurgte efter løsninger. Og der viste det sig, at der ikke var nogle af parterne, der oplevede at kunne bære løsningen selv, men vi var alle sammen enige i problemet.

Boligsocial medarbejder, Aarhus

Figur 11 viser ikke mængden af uro i områderne men andelen af unge 11-17-årige kriminalitets-sigtede, som bor i områderne. Den positive udvikling i figur 11 kan nemlig også hænge sammen med, at nogle af de kriminelle er blevet 18 år. Med andre ord hænger uroen i områderne ikke nødvendigvis sammen med andelen af kriminalitetssigtede unge (11-17 årige). For der er nemlig uro i områderne, og det fremgår også tydeligt, når vi vender blikket mod mængden af hærværk og indbrud i områderne, jf. figur 12. Her ses en stigning i andelen af hærværks- og indbrudsforsøgelser i de boligsociale fokusområder fra 2012 til 2013. Niveauet i 2013 er det højeste hidtil (siden 2010), og boligforeningerne her dermed registreret 1.329 tilfælde af hærværk, indbrud eller forsøg på indbrud i fokusområderne. Denne observation er imidlertid ikke nødvendigvis kun rettet mod de unge, og figuren viser heller ikke, hvem hærværk og indbrud begås af. Ikke desto mindre oplever man i flere af de boligsociale fokusområder mere uro end tidligere år. Dette medfører bl.a., at beboerne bliver utrygge ved at færdes i områderne, og det daglige boligsociale arbejde får mere karakter af brændslukning end af reelt boligcoialt arbejde. De boligsociale medarbejdere påpeger, at utrygheden i høj grad skabes ved, at grupper af store unge drenge hænger ud i boligområderne. Man har rigtig svært ved at få skabt et god kontakt til disse drenge, og her mangler støtte fra det kommunale system. Bandelignende tilstande beskrives af de boligsociale medarbejdere, og Aarhus har da også for første gang i flere år nu officielt fået en bande. Det betyder også, at flere områder er præget et hårdt miljø for de unge at færdes i, og udfordringerne er af en sådan karakter, at det ligger uden for det boligsociale felt.

”

Det er blevet et hårdere miljø, og der er blevet mindre respekt både for området, for andre borgere og for dem, der er ansat i området.

Boligsocial leder, Aarhus

Figur 12: Andel hærværksregistreringer og indbrud/forsøg på indbrud pr. bolig i boligsociale fokusområder, 2010-2013.

Beskæftigelse

Vi ser store udfordringer på beskæftigelsesområdet i mange af de boligsociale fokusområder i Aarhus. At få beboerne aktiveret er derfor en vigtig del af det boligsociale arbejde. En beboer uden for beskæftigelse kan enten være på dagpenge/sygedagpenge, kontanthjælp mv.⁶ eller førtidspension, og disse beboere har forskellige behov for støtte. Mens dagpengemodtageren måske er mellem job, har nogle kontanthjælpsmodtagere behov for en udredning. Begge disse beboere påkalder sig en beskæftigelsesindsats, hvor nogle kontanthjælpsmodtagere kan have brug for en mere håndholdt indsats. Førtidspensionisterne må i ofte passe sig selv, fordi samfundet ikke har en rolle at tilbyde dem. Det særlige i de boligsociale fokusområder er netop, at op mod halvdelen af beboerne uden for beskæftigelse er på førtidspension. Det stiller andre krav til det boligsociale arbejde end udelukkende at understøtte en reel beskæftigelses indsats. Derfor indeholder denne del af Den Boligsociale Årsrapport først statistiske nøgletal på beskæftigelsesområdet, dernæst et afsnit om hvordan vi ser uudnyttede potentialer i fuldtidsbeboere, som mangler en aktiv rolle i samfundet.

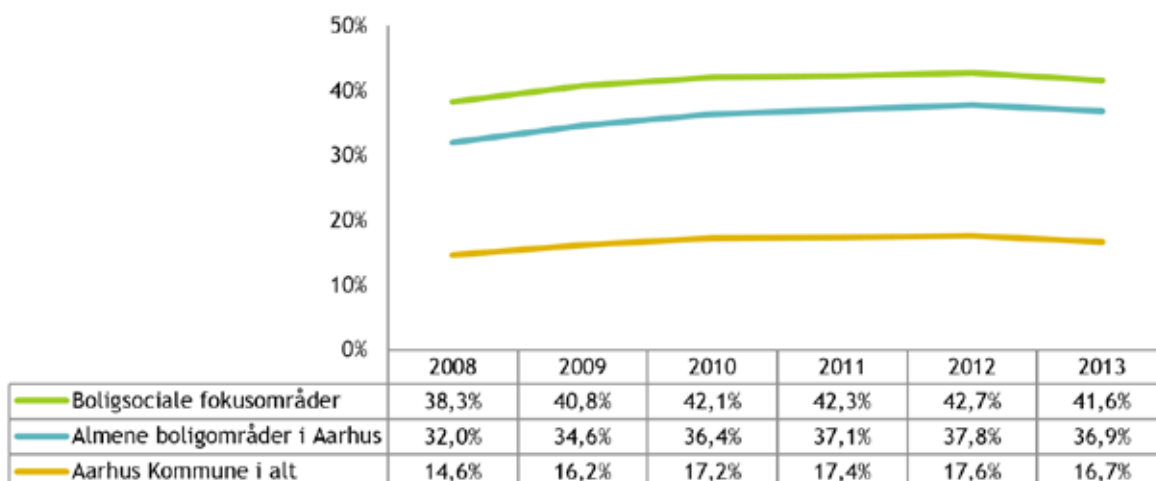
Voksne uden for beskæftigelse

Beskæftigelse er, som tidligere nævnt, i høj grad et felt, som optager det boligsociale arbejde. Det betyder også, at langt de fleste helhedsplaner i Aarhus har en beskæftigelsesindsats - flere i tæt samarbejde med Aarhus Kommune.

Det fremgår af figur 13, at den negative udvikling i andelen af voksne uden for beskæftigelse er vendt i 2013. Med andre ord er kurven knækket og andelen af voksne beboere uden for beskæftigelse, som er udelukkende steget siden 2008 toppede i 2012. I 2013 er 41,6 % af de voksne i de boligsociale fokusområder uden for beskæftigelse, hvilket er knap et procentpoint lavere end andelen i 2012. Det er en yderst positiv udvikling, som også gør sig gældende både i det almene Aarhus og Aarhus Kommune i alt. Når det er sagt, er andelen af voksne uden for arbejdsmarkedet stadig alarmerende høj i de boligsociale fokusområder, og det betyder også, at beskæftigelsesudfordringerne stadig er væsentlig højere i de boligsociale fokusområder sammenlignet med Aarhus Kommune i alt. De almene boligområder i Aarhus har gennemgået samme udvikling som de boligsociale fokusområder og ligger også på et markant højere niveau end Aarhus Kommune. Beskæftigelse er dermed stadig en generel problematik for den almene sektor i Aarhus.

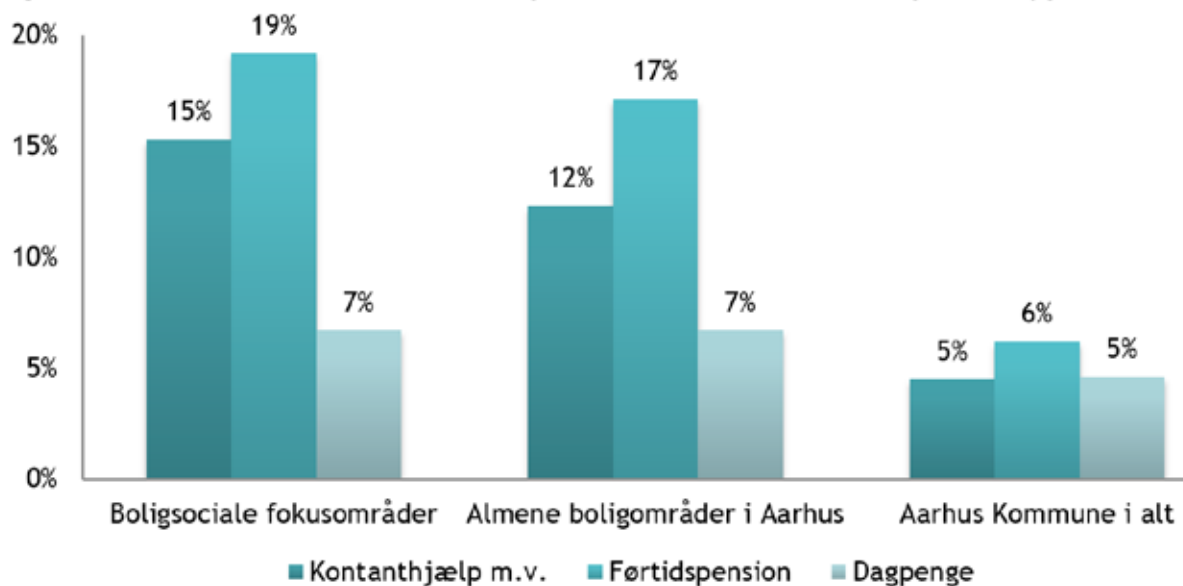
⁶ I denne rapport er betegnelsen "kontanthjælp" kendetegnet ved modtagere af: kontanthjælp, starthjælp, forrevalidering, ledighedsydelse, ressourceforløb og revalideringsydelse.

Figur 13: Andel voksne uden for beskæftigelse, 2008-2013.

Note: Man indgår i gruppen af voksne udenfor arbejdsmarkedet, hvis man har modtaget arbejdsløshedsdagpenge, sygedagpenge (men ikke barselsdagpenge), kontanthjælp, starthjælp, forrevalidering, revalideringsydelse, ledighedsydelse eller førtidspension. Man indgår ikke i gruppen, hvis man modtager SU, efterløn eller er reelt hjemmegående og bliver forsørgt af familie og lign. Personer med kortvarig sygdom tæller heller ikke med.

Figur 14: Andel voksne uden for arbejdsmarkedet fordelt efter ydelsestyper, 2013.

At være uden for arbejdsmarkedet er ikke ensbetydende med, at man er arbejdssøgende. For halvdelen af de ledige i fokusområderne er på førtidspension, og for disse personer er arbejdsmarkedet sjældent en mulighed. Med andre ord er næsten hver femte voksne beboer i de boligsociale fokusområder på førtidspension. Andelen af kontanthjælpsmodtagere er også relativt høj. 15 % af de voksne beboere er på kontanthjælp, hvilket er væsentligt højere end i Aarhus Kommune i alt. Beskæftigelsesindsatserne i de boligsociale helhedsplaner er derfor også mere håndholdte, end de tilbud beboerne oplever i det kommunale system. I det boligsociale arbejde forsøger man i høj grad at hjælpe arbejdssøgende beboere med ansøgninger, CV og anden form for jobsøgning, men også med udredninger af mere individuel karakter. Kontanthjælpsmodtagere langt fra arbejdsmarkedet er ofte svære at komme i kontakt med, og det kan i mange tilfælde være fordi, beboerne har

andre problematikker, som begrænser jobsøgnen. At tage hensyn til den enkeltes behov er netop det boligsociale felts spidskompetence. Så for at få større effekt af de boligsociale medarbejderes arbejde er de afhængige af et godt samarbejde med Aarhus Kommune. Kommunens ansatte kan henvise beboerne til de lokale indsatser i områderne på fornuftig vis, således at de beboere, som har komplekse udfordringer, kan få en håndholdt indsats lokalt. Når den enkelte beboer er klar til et reelt beskæftigelsesforløb, vil den boligsociale medarbejder henvise beboeren tilbage til de kommunale system. Den boligsociale indsats kan således fungere som brobygning til det kommunale system. Dette samarbejde kunne styrkes, hvis Aarhus Kommunes beskæftigelsesindsatser var mere bekendte med indsatserne i områderne, mener flere boligsociale medarbejdere. Projekt Byg Op er et eksempel på en bydækkende indsats, som får primært unge i arbejde i forbindelse med renoveringer i flere boligområder. Dette projekt har succes med at følge den arbejdssøgende tæt både før og under beskæftigelse og skabe kontakten til arbejdsgiveren. Byg Op bruger nogle af de uudnyttede ressourcer lokalt til at ændre området.

Fuldtidsbeboere

For områderne er der store frivillige ressourcer at hente i gruppen af fuldtidsbeboere. Ligesom mange i gruppen kan få stor værdi i en ny identitetsgivende rolle i regi af de boligsociale helhedsplaner. Her har det boligsociale arbejde en afgørende styrke i muligheden for at tage udgangspunkt i den enkelte og dennes ressourcer. Noget af det, der gentagende gange nævnes af de boligsociale medarbejdere, er bekymringen for den del af beboerne - særligt fuldtidsbeboere, der tumler med ensomhed, psykiske lidelser og misbrug. Arbejdet med disse beboere udfordres af, at de ofte har komplekse problemstillinger af individuel karakter. Det gælder ifølge de boligsociale medarbejdere både den ældre mand men også den enlige mor, som ikke møder andre end sine egne børn i løbet dagen.

”

Ensomhed, det tænker jeg er centralt og usynligt. Det er rigtig svært at sige i hvilket omfang det er her... Det er alle mulige, så snart man når et vist stykke op i alderen, men også blandt forældrene. Der kan sidde en mor med sine børn - man kan godt være ensom selvom man har børn, for man har ingen voksenaktiviteter.

Boligsocial medarbejder, Aarhus

Som nævnt ovenfor er 19 % af de voksne beboere i fokusområderne på førtidspension. Denne gruppe beboere er relativt langt fra arbejdsmarkedet og opholder sig gerne mange timer om dag i deres boligområde. Gruppen af førtidspensionister indgår også i figur 15, som viser at næsten 30 % af de voksne i de boligsociale fokusområder er på en helbredsbetings overførselsindkomst⁷. Niveauet i den almene sektor ligger væsentligt højere end i Aarhus Kommune i alt. Blandt de boligsociale medarbejdere ytres et ønske om at skabe indsatser for denne gruppe borgere, men de påpeger også, at det er en udfordring at komme i kontakt med netop denne gruppe beboere. Det er uheldigt, idet vi ser et uudnyttede ressourcer i denne gruppe beboere. Det kan være beboere, som ikke kan arbejde meget i løbet af en dag, men som alligevel kan få en aktiv rolle i boligområdet.

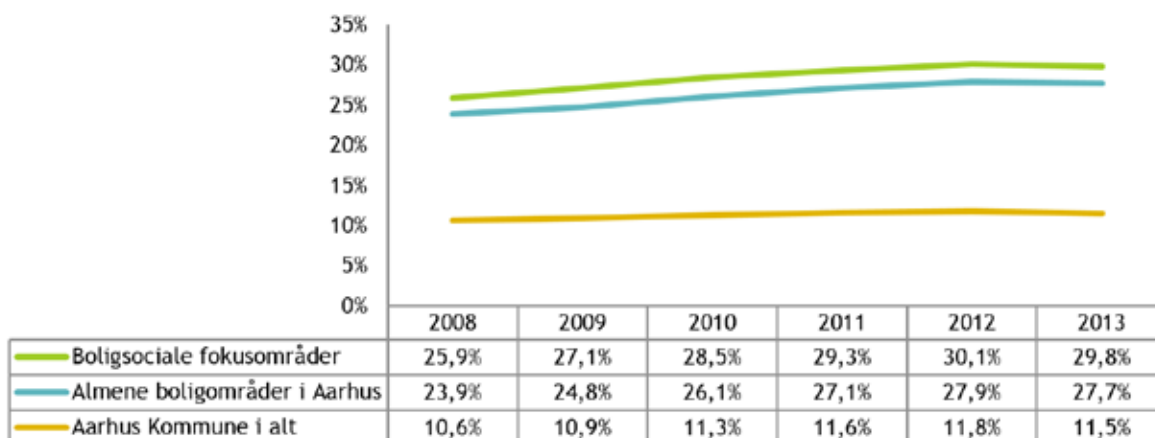
⁷ Personer på helbredsbetings overførselsindkomst modtager offentlig forsørgelse i form af løntilskud under revalidering, skånejob, fleksjob, forrevalidering, revalidering, førtidspension, fleksydelse, invaliditetsydelse og sygedagpenge.

”

Vi har mange virkelig engagerede mennesker i lokalområdet og der er stor fritidskapacitet i området... De er førtidspensionister men forholdsvist velfungerende. De engagerer sig og kan bruge meget tid, så vi betragter dem mere som kollegaer end som frivillige.

Boligsocial leder, Aarhus

Figur 15: Andel voksne på helbredsbetingset overførselsindkomst, 2008-2013.

Arbejdet med fuldtidsbeboere kan, som nævnt hænge sammen med den enkeltes sundhed. I arbejdet med fuldtidsbeboere med helbredsproblematikker har medarbejderne i de boligsociale fokusområder øjnene åbne for, at beboerne kan have udfordringer af både fysisk og mental karakter. Blandt andet er post traumatisk stress syndrom (PTSD) en mental lidelse, der generer mange beboere i fokusområderne. For at nå denne gruppe beboere vil det være nødvendigt med et tæt samarbejde mellem Aarhus Kommune, Den Boligsociale Sundhedsindsats og de boligsociale helhedsplaner i byen. Dette samarbejde er allerede etableret og udbygges løbende. Den Boligsociale Sundhedsindsats er et bydækkende projekt, som i flere af områderne har succes med at skabe kontakt til beboere med helbredsproblematikker blandt andet i deres sundhedsskaber. Den kontakt, der skabes, bør videregives til de boligsociale medarbejdere, som kan hjælpe beboerne med få en rolle i boligområdet, som passer til den enkelte. At få en rolle i boligområdet kan være det første skridt til en mere meningsfuld hverdag, og det kan forebygge og afhjælpe ensomhed.

Frivillighed og beboerdemokrati

Samarbejdet mellem forskellige aktører er vigtig for at skabe en positiv udvikling i de boligsociale fokusområder, og det er de boligsociale medarbejdere også bevidste om. Dette afsnit tager udgangspunkt i de boligsociale medarbejders perspektiver på samarbejdet med frivillige aktører og beboerdemokrater i boligområderne i Aarhus.

De boligsociale medarbejdere arbejder med to former for frivillige:

- **Interne frivillige, som bor i området.**
- **Eksterne frivillige, som ikke bor i området, men kommer udefra.**

Både interne og eksterne frivillige er en vigtig del af det boligsociale arbejde i de boligsociale fokusområder. De interne frivillige dækker over mange former for engagement, herunder medlemskab af afdelingsbestyrelsen, foreningsaktive, frivillig i beboerhuset, træner/arrangør af et lokal fodboldhold ect. Disse funktioner er kendetegnet ved at være faste, og de frivillige har dermed en fast funktion i området. De kan også være interne frivillige, som hjælper til ved et enkelt arrangement og derefter ikke deltager aktivt, før vedkommende igen ønsker det. Det er engangsfrivillige, men disse er også vigtige for indsatserne i boligområdet. De eksterne frivillige er gerne blevet frivillige gennem en organisation eller de boligsociale medarbejdere. Disse er ofte tilknyttet en bestemt fast aktivitet. Det kan være lektiecafe, zumba-undervisning eller lignende aktiviteter, hvor der er brug for en specifik ressource. De eksterne frivillige bidrager gerne med ressourcer til områderne i form af deres engagement og kompetencer. Deres personlige egenskaber kan også bidrage med normalitet, hvilket kan være en undervurderet læring for beboerne i områderne. Udfordringen med eksterne frivillige er netop, at de ikke kender til den lokale jargon. Det betyder, at de nye frivillige med fordel kommer igennem et oplæringsforløb, som blandt andet lærer den frivillige at agere hensigtsmæssigt i området. Her er de frivillige organisationer en stor hjælp. Således sker oplæring og pleje af de eksterne frivillige i langt de fleste tilfælde i samarbejde med organisationer med stor erfaring inden for frivillighed.

Interne frivillige

”

Jeg har altid haft den opfattelse, at frivillige har lige stor værdi uanset om de bøjler en serviet en gang om ugen eller om de passer en lektiecafe hver eneste dag... Bare man bidrager med det man kan og vil.

Boligsocial leder, Aarhus

”

Der er rigtig mange engagerede frivillige... Der er nogle, der er gode til at være stabile og andre er kanongode én gang - og det har vi ret godt blik for.

Boligsocial medarbejder, Aarhus

”

Vi har mange involverede foreninger og voksenkapaciteter i området, frivillige ildsjæle... Jeg tror understøttelsen af foreningerne i området har gjort en kæmpe forskel. Selv hvis de snakker grimt om hinanden, er de nødt til at arbejde sammen, og det ved de godt.

Boligsocial leder, Aarhus

Afdelingsbestyrelserne er med deres beboerdemokrater et væsentligt frivilligt organ i de almene boligområder. Beboerdemokraterne er valgt af beboerne og er derigennem beboernes repræsentanter i forhold til boligforeningen men også i forhold til den boligsociale helhedsplan. Afdelingsbestyrelsernes formænd sidder gerne i styregrupperne for helhedsplanerne, og medlemmerne arbejder i nogle områder sammen med de boligsociale medarbejdere om arrangementer og aktiviteter. Ansvar for velfungerende boligområder ligger derfor i høj grad i afdelingsbestyrelsernes hænder, og derfor bør beboerdemokratiet også få mere opmærksomhed, som et vigtigt frivilligt organ for boligområderne, end det gør i dag. Relationen mellem de boligsociale medarbejdere og beboerdemokraterne er som oftest givende, når alle forsøger at skabe gode tiltag for området. Men det er også vigtigt at adskille, hvem der har ansvaret for hvilke dele. En boligsocial indsats skal således ikke overtage succesfulde tiltag, som afdelingsbestyrelser hidtil har stået for. Og omvendt skal afdelingsbestyrelserne også give plads til nye tanker, når en boligsocial helhedsplan foldes ud i et område. I et godt samarbejde fungerer beboerdemokraterne som talerør til beboerne, når der er arrangementer, som beboerne kan deltage i. Flere boligsociale medarbejdere betragter afdelingsbestyrelserne som en vigtig ressource i områderne, idet deres kendskab til området er aldeles brugbar i det boligsociale arbejde. I tilfælde, hvor samarbejdet mellem afdelingsbestyrelserne og de boligsociale medarbejdere er mindre godt, er det gerne en udfordring at afholde succesfulde aktiviteter og få engageret beboerne i området. Derfor er beboerdemokratiet en instans, som man ikke bør overse.

”

Vores primære udfordring er at få opbygget et samarbejde med afdelingsbestyrelsen, for de er et talerør til beboerne.

Boligsocial leder, Aarhus

Eksterne frivillige

”

Det er en stor ressource, at vi har nogle samarbejder med eksterne frivillige organisationer, blandt andet URKs pigeklub, 4Hs haveprojekt for børn, nyt samarbejde med musikskolen, lektiecafeen og systuen.

Boligsocial leder, Aarhus

”

Det er lige så krævende at have udefrakommende frivillige, der er ressourcestærke, som det er at have frivillige indefra, som er svage borgere. Der er et kæmpe forklaringsarbejde når de er frivillige udefra... Det er godt at få frivillige fra f.eks. Ungdommens Røde Kors, Red Barnet Ungdom eller VIA-studerende. De kan bidrage med noget andet... altså med deres almindelige adfærd. Det synes jeg faktisk er lige så væsentligt, hvis man kan få det frem uden nogen opdager det.”

Boligsocial leder, Aarhus

Sammenfatning

I dette afsnit sammenfattes de fire hovedtemaer kort.

Trivsel blandt børn

Mange børn vokser op under vanskelige vilkår i de boligsociale fokusområder. Vi ser sociale underretninger ved 8,7 % af alle børn og unge boende i den almene sektor i Aarhus, og tallet ville formentlig være højere, hvis man kontrollerede for lokale normer. Der er dog færre børn og unge, som vokser op under økonomisk svage vilkår. Ikke desto mindre vokser over hvert tredje barn og ung i fokusområderne op i en lav-indkomstfamilie. Det er alarmerende højt sammenlignet med Aarhus Kommune i alt. Blandt skoleelever er fraværet faldet, og det er særdeles positivt, da det forbedrer elevernes muligheder for at skabe en bedre fremtid for sig selv. Den nye skolereform åbner op for nye tanker omkring fritidstilbud til børn og unge. Op mod to ud af tre børn og unge fra 5. klassesetring og op til 18 årsalderen benytter sig ikke af kommunale fritidstilbud, derfor kan ændringerne have betydning for mange børn og unge i Aarhus Kommune.

Unge og uddannelse

Flere og flere beboere i de boligsociale fokusområder modtager SU og den positive udvikling, som vi har set de seneste år, fortsætter i 2013. Det er en udfordring for mange unge at færdiggøre en ungdomsuddannelse. Det ser vi ved, at hver femte ung på 24 år ikke har færdiggjort en ungdomsuddannelse. Ikke desto mindre går udviklingen i den rigtige retning, en udvikling som formentlig kunne forbedres yderligere gennem ekstra støtte til unge mellem 18 og 24 år. Det er tilmed en udfordring at fastholde de unge i uddannelsessystemet efter færdiggjort grundskole. Op mod hver fjerde ung er ikke påbegyndt en ungdomsuddannelse inden for de første 15 måneder efter færdiggjort grunduddannelse. Der synes at være et arbejde med de unge omkring fastholdelse i uddannelsessystemet. Først mellem grundskole og ungdomsuddannelse, og dernæst løbende hjælp til at færdiggøre en uddannelse. Fokus bør være på at færre unge flakker rundt mellem de mange uddannelsesstilbud i byen.

Andelen af kriminalitetssigtede unge under 18 år er faldet i de boligsociale fokusområder. Det har imidlertid ikke medført mere ro i områderne, hvilket understøttes af, at antallet af hærværk og indbrud ikke tidligere er målt højere. Problemer med hærværk og indbrud er en stor udfordring for det boligsociale arbejde, idet der opstår utryghed i områderne.

Beskæftigelse

Andelen af personer uden for arbejdsmarkedet i fokusområderne er lavere, end vi har set siden 2008. Tallene er dog stadig tårnhøje, og over 40 % er uden arbejde. Af de ledige er næsten halvdelen på førtidspension, hvilket også betyder, at hver femte voksne beboer i de boligsociale fokusområder er førtidspensionist. Den boligsociale årsrapport har i høj grad fokus på, hvordan man i områderne kan skabe roller for alle voksne. Det er vigtigt at værdsætte alle former for beskæftigelse, om det er beboere, som tjener penge gennem ordinær beskæftigelse, eller om det er ved frivilligt arbejde i området. Denne rapport hejser et flag for de beboere, som tilbringer meget tid i områderne. Disse beboere skal have mulighed for at få en rolle i det boligområde vedkommende bor i, uanset om det er muligt at hjælpe meget eller lidt. Vi ønsker, at man er opmærksom på uudnyttede ressourcer i områderne og tænker i, hvordan alle kan blive en del af det lille samfund, man har i et boligområde.

Frivillighed og beboerdemokrati

De interne frivillige fra boligområdet er en uvurderlig ressource, uanset om de er faste frivillige eller hjælper til ved et enkelt arrangement. Det er godt, når der kommer frivillige organisationer og vil gøre en indsats i et boligområde. Men de kan med fordel blive oplært, så de får en større indsigt og tilknytning til det specifikke boligområde. En fordel ved deres tilstedeværelse i boligområderne er også, at de har en anden norm for almindelig adfærd, som er sund at få i samspil med beboernes normer for almindelig adfærd. Derudover værdsættes afdelingsbestyrelsernes arbejde. Beboerdemokratiet er netop et eksempel på en vigtig frivillig rolle fuldtidsbeboerne kan have i deres boligområde. Beboerdemokraternes viden om boligområdet kan mange steder bruges positivt i samarbejdet med de boligsociale helhedsplaner. Og det er alt andet lige bedst for boligområderne når afdelingsbestyrelser og boligsociale helhedsplaner løfter i flok.

Bilag 1: Interviewpersoner

Følgende personer er blevet interviewet i forbindelse med udarbejdelsen af Den Boligsociale Årsrapport 2013:

Bispehaven:

Pia Mortensen, Boligsocial leder

Kasper Søstrøm, Boligsocial medarbejder

Peter Povlsen, Boligsocial medarbejder

Frydenlund:

Alex Vejlbj, Boligsocial leder

Rosa Foroza Faizzad, Boligsocial medarbejder

Pernille Amir Shahi, Boligsocial medarbejder

Herredsvang:

Anne Dahlgaard, Boligsocial medarbejder

Miguel Mikkelsen, Boligsocial medarbejder

Gellerupparken / Toveshøj:

Henning Winther, Boligsocial leder

Ahmed El Ahmed, Boligsocial medarbejder

Gordon Roberts, Boligsocial medarbejder

Langkærparken:

Jan Houborg Andersen, Boligsocial medarbejder

Charlotte Guldbjerg Klokke, Boligsocial medarbejder

Trigeparken:

Helle Lykke Jørgensen, Boligsocial leder

Finn Nissen, Boligsocial medarbejder

Henriette Wedel Nielsen, Boligsocial medarbejder

Mads Hjortnæs, Boligsocial medarbejder

Vandtårnsområdet:

Alex Vejlbj, Boligsocial leder

Henrik Gaarde, Boligsocial medarbejder

Lilian Rasmussen, Boligsocial medarbejder

Rikke Marie Schnuchel, Boligsocial medarbejder

Viby Syd:

Karina Quorning, Boligsocial leder

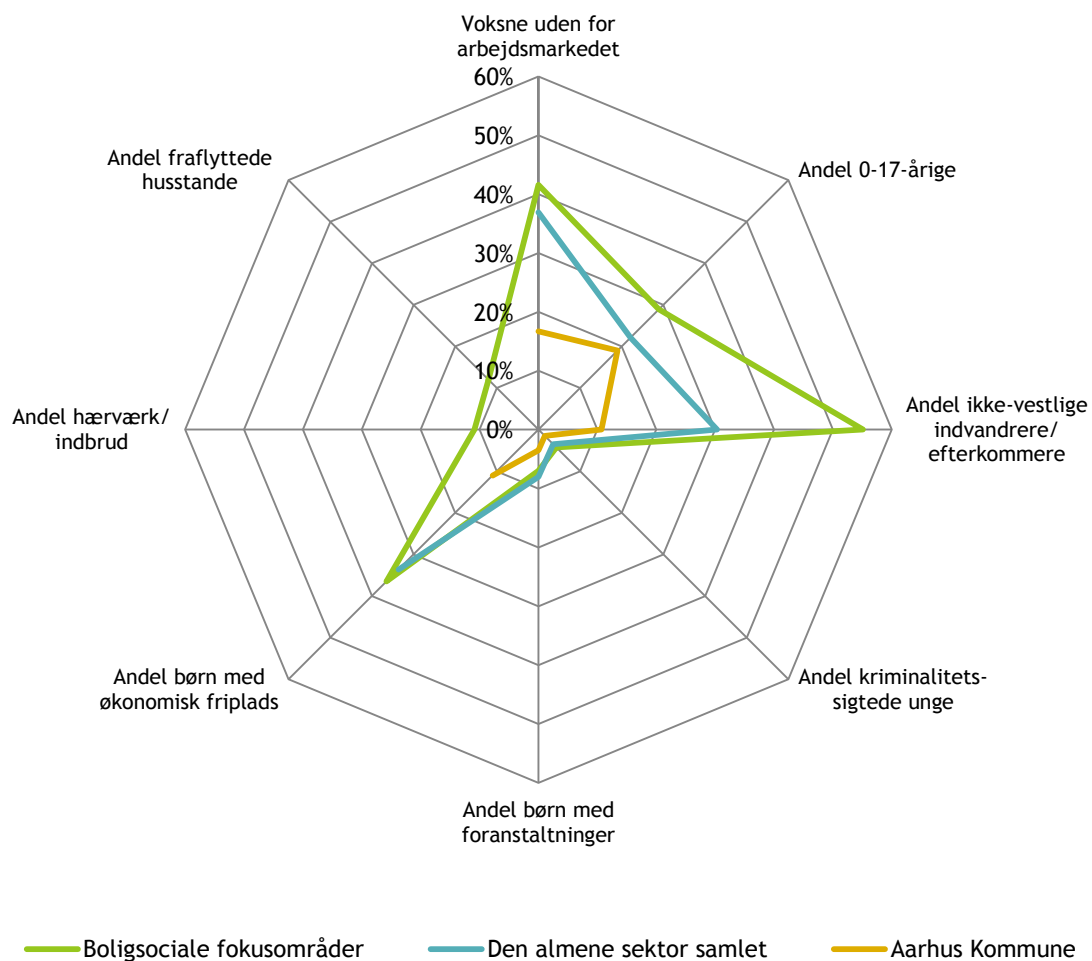
Steffan Herman Grupe, Boligsocial medarbejder

Merete Fjord O'Neill, Boligsocial medarbejder

Bilag 2: Områdeprofil for Boligsociale fokusområder

Kilde: BoSocData

Figur 1: Boligsocial profil for Boligsociale fokusområder, 2013.

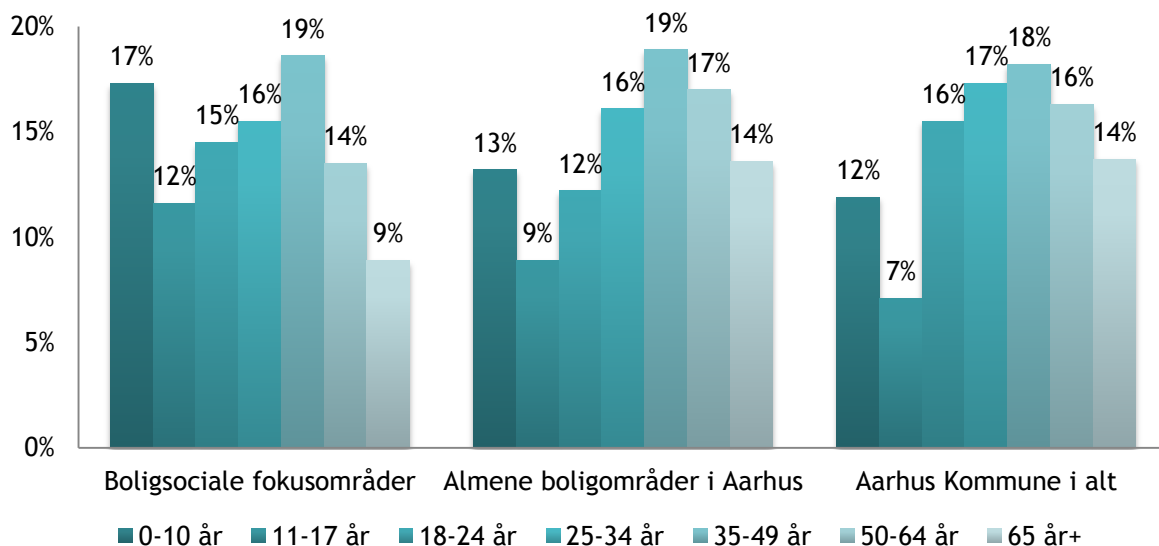
Fakta om Boligsociale fokusområder

Antal beboere: 28.562

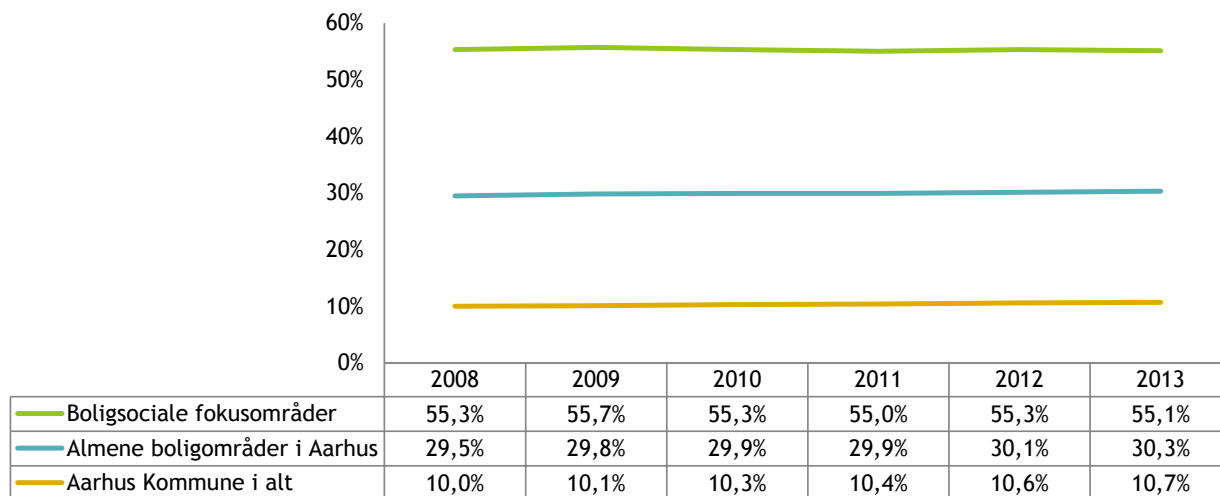
Antal husstande: 12.145

Baggrund

Figur 2: Aldersfordeling, 2013.

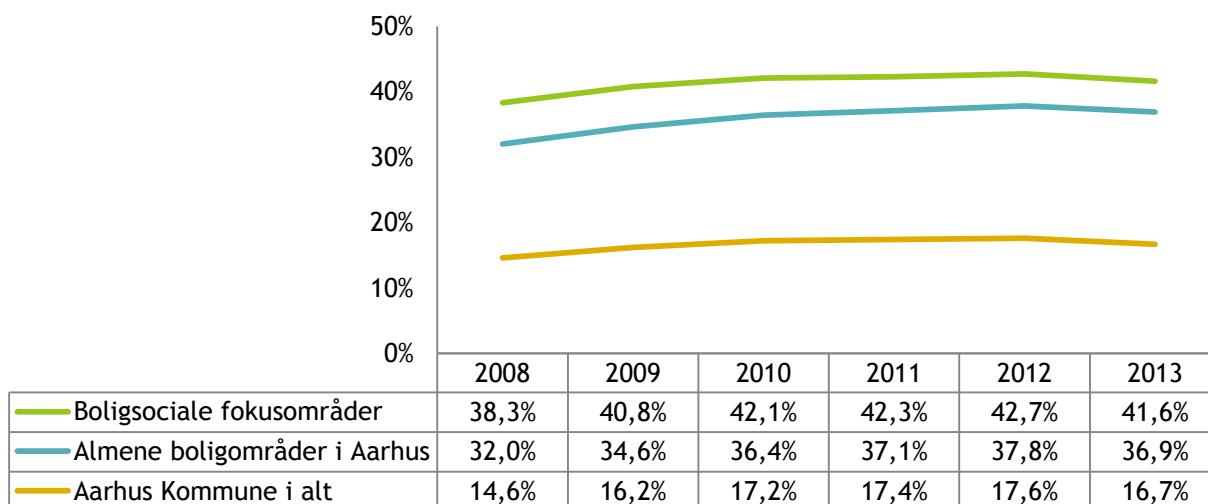
Figur 3: Andel ikke-vestlige indvandrere og efterkommere, 2006 - 2013.

Note: Indvandrere/efterkommere defineres som personer, der ikke har dansk oprindelse, hvilket vil sige, at forældrene er udenlandske statsborgere eller født i udlandet. I ovenstående opgørelse er kun personer med ikke-vestlig oprindelse medregnet.

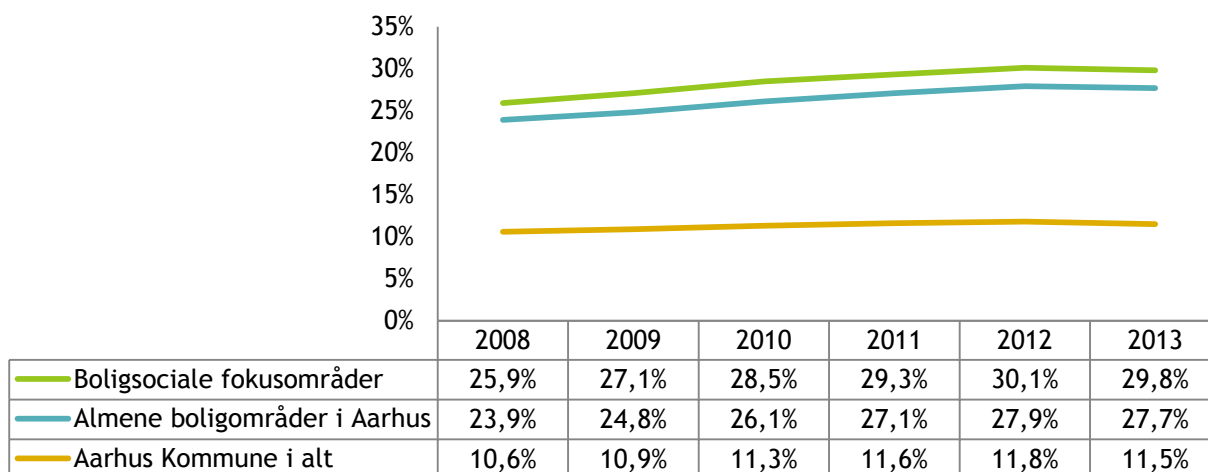
Beskæftigelse

Figur 4: Andel voksne uden for arbejdsmarkedet, 2006 - 2013.

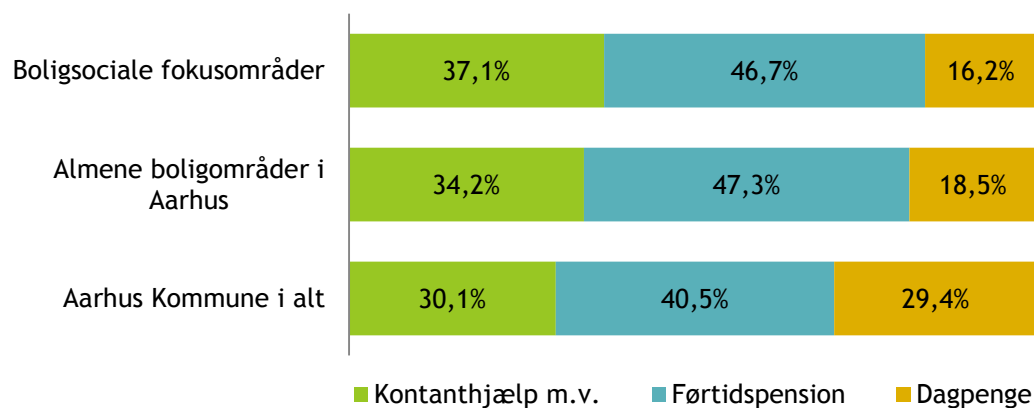
Note: Man indgår i gruppen af voksne udenfor arbejdsmarkedet, hvis man har modtaget arbejdsløshedsdagpenge, sygedagpenge (men ikke barselsdagpenge), kontanthjælp, starthjælp, forrevalidering, revalideringsydelse, ledighedsydelse eller førtidspension. Man indgår ikke i gruppen, hvis man modtager SU, efterløn eller er reelt hjemmegående og bliver forsørget af familie og lign. Personer med kortvarig sygdom tæller heller ikke med.

Figur 5: Andel modtagere af helbredsbebet overførselsindkomst, 2006 - 2013.

Note: Følgende overførselsindkomster er medregnet i indikatoren: løntilskud under revalidering, skånejob, fleksjob, forrevalidering, revalidering, førtidspension, fleksydelse, invaliditetsydelse eller sygedagpenge.

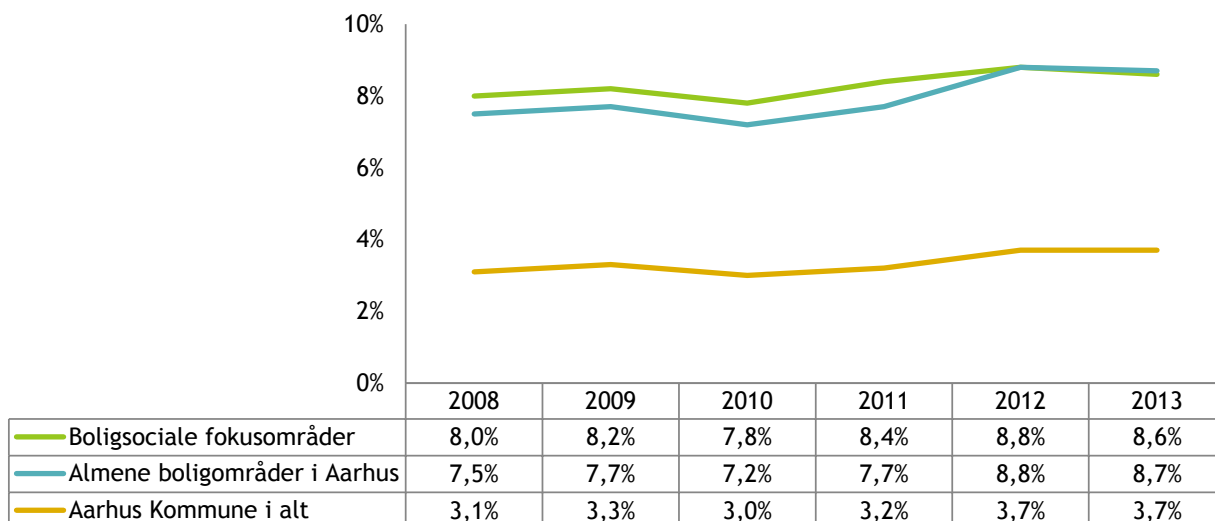
Figur 6: Voksne uden for arbejdsmarkedet fordelt efter ydelser, 2013.

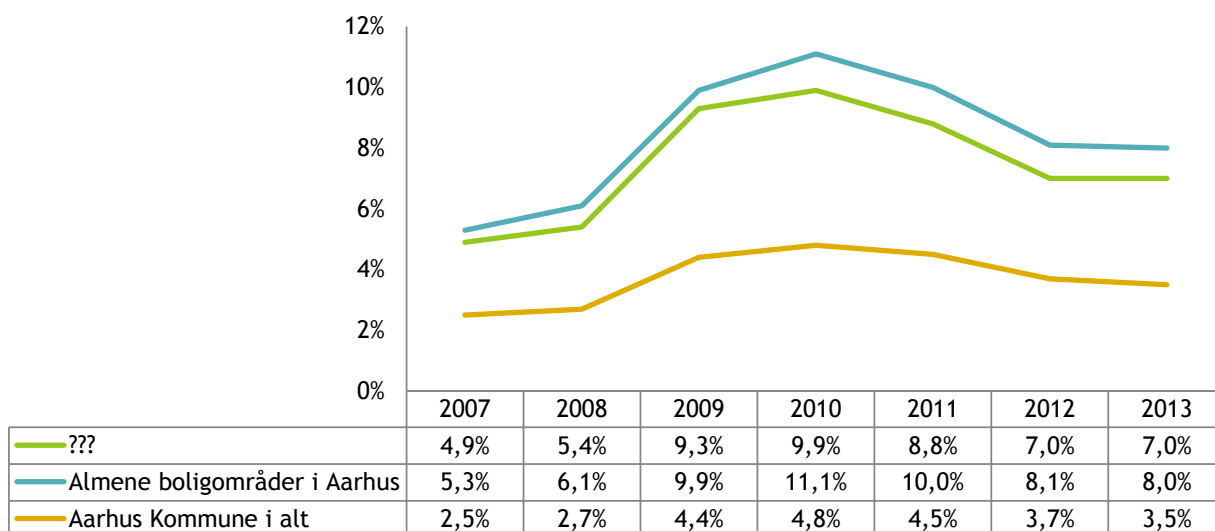
Note: Kontanthjælp mv. er modtagere af: kontanthjælp, starthjælp, forrevalidering, ledighedsydelse, ressourceforløb og revalideringsydelse.

Børn og Unge

Figur 7: Andel børn med sociale underretninger, 2007 - 2013.

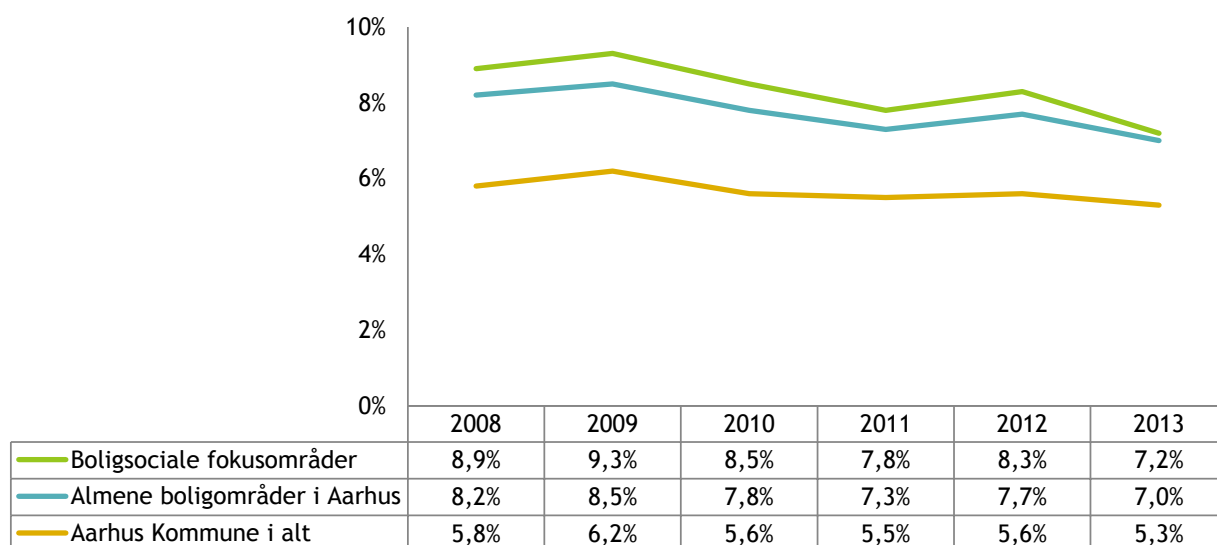

Figur 8: Andel børn med dag- eller døgnforanstaltninger, 2007 - 2013.

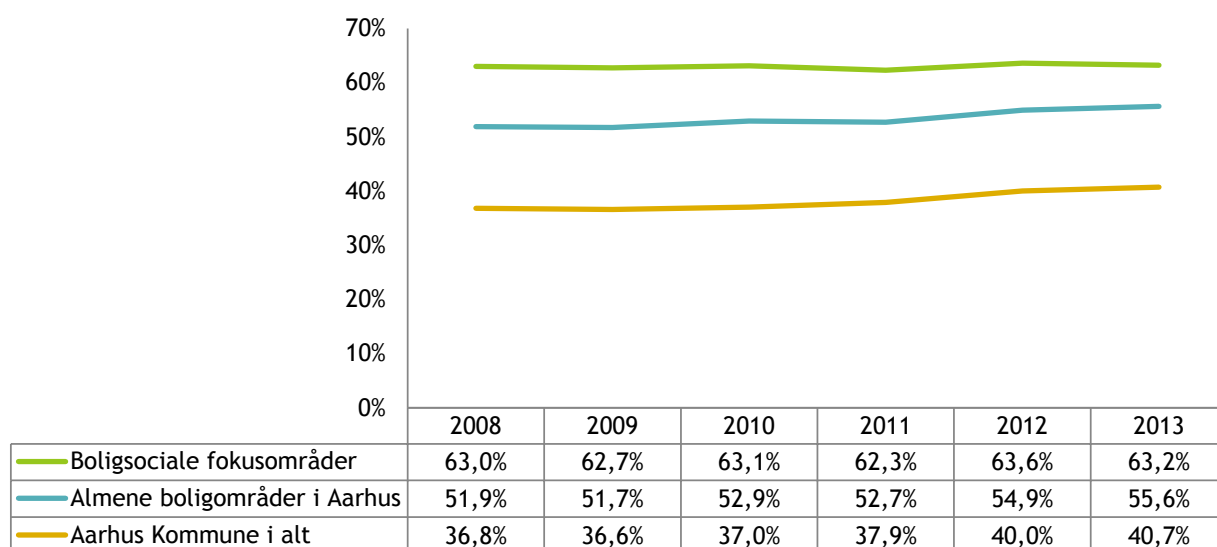

Note: En dag-/døgnforanstaltning besluttet af Socialforvaltningen efter en §50-undersøgelse af barnet/den unge. Undersøgelsen kan blive igangsat på baggrund af en social underretning på barnet/den unge. Foranstaltninger er en bred vifte af tilbud/tiltag, der spænder lige fra tildeling af støttekontaktperson til anbringelse uden for hjemmet.

Figur 9: Andel skolefravær for skoleelever, 2008 - 2013.

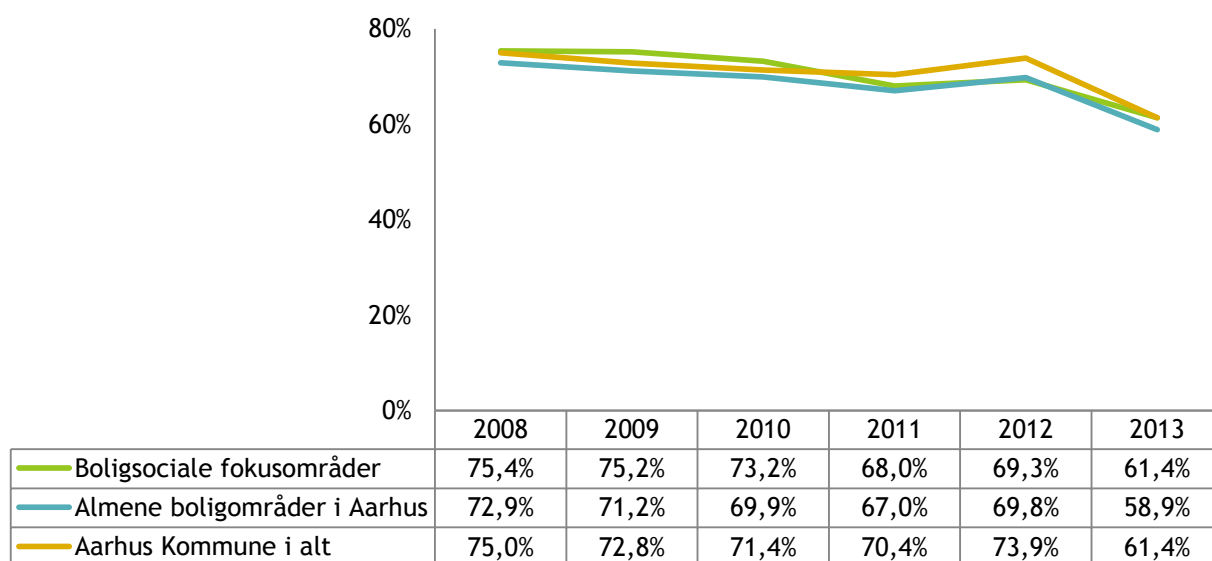

Figur 10: Andel børn der pendler til skole, 2008 - 2013.

Note: Inkluderet i ovenstående er alle børn, der ikke går på deres distriktsskole.

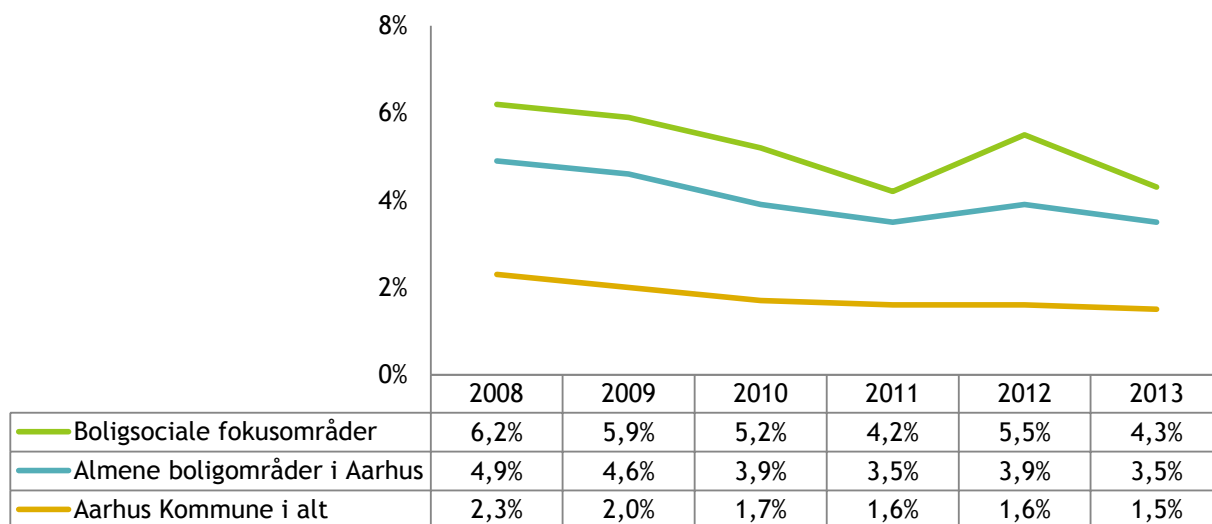
Figur 11: Andel børn uden for fritidstilbud, 2008 - 2013.

Note: Man indgår i gruppen af børn og unge uden for fritidstilbud, hvis man ikke er tilmeldt et kommunalt fritidstilbud. Det vil sige, at børn og unge, der er aktive i foreninger, FO-tilbud, boligsociale aktiviteter m.v. kan fremgå som værende uden for fritidstilbud, fordi der er tale om ikke-kommunale aktiviteter.

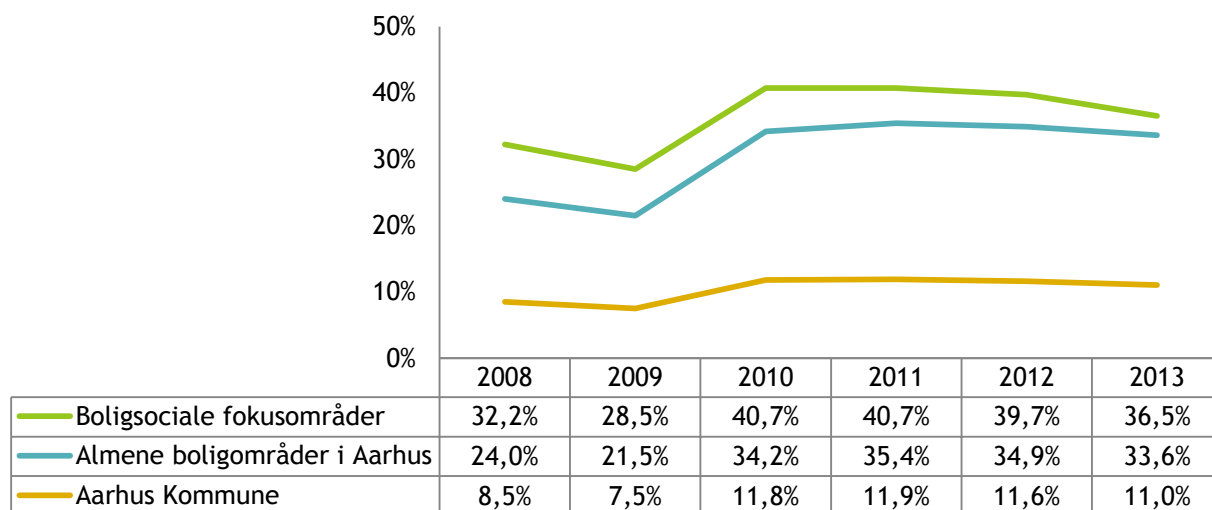
Kriminalitet

Figur 12: Andel kriminalitetssigtede unge (10-17 årige), 2006 - 2013.

Lavindkomst

Figur 13: Andel børn med økonomisk friplads i daginstitution eller SFO, 2008 - 2013.

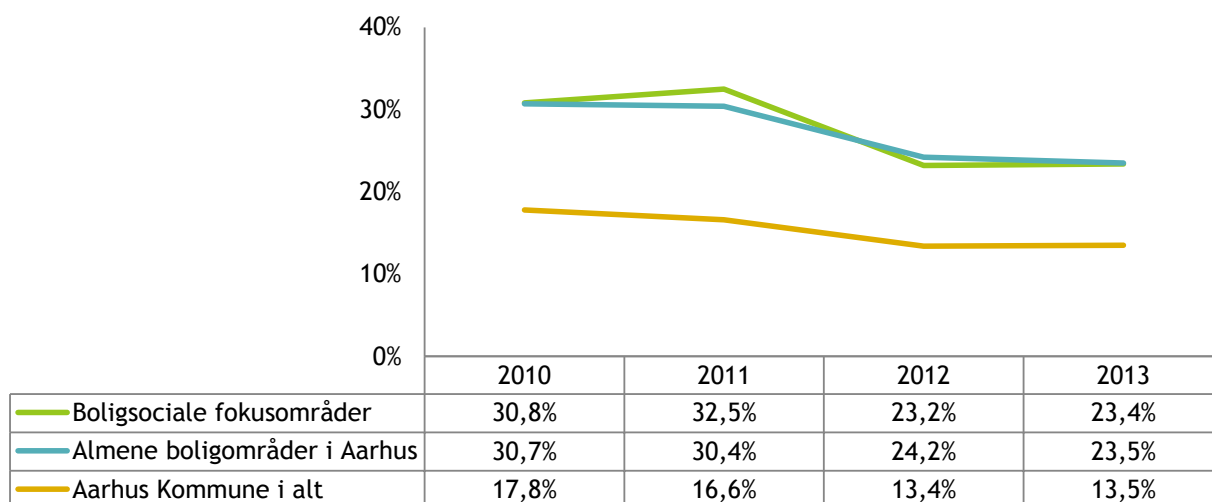

Note: Medregnet er kun de børn der har 100% økonomisk friplads. Den aktuelle indtægtsgrænse for 100% friplads er en husstandsindkomst på 158.800 kr.

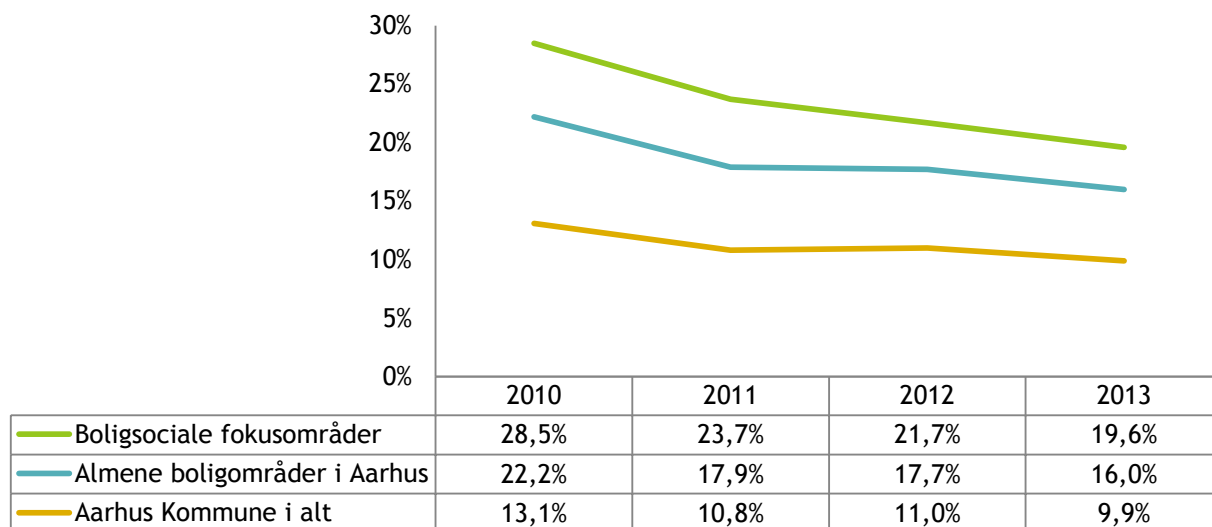
Uddannelse

NB: De to nedenstående figurer er baseret på et status udtræk fra 10. måned i 2010-2013, det er dermed ikke et årstal, som i resten af rapporten.

Figur 14: Andel unge der 15 mdr. efter endt grundskole ikke er i gang med ungdomsuddannelse, 2010 - 2013.

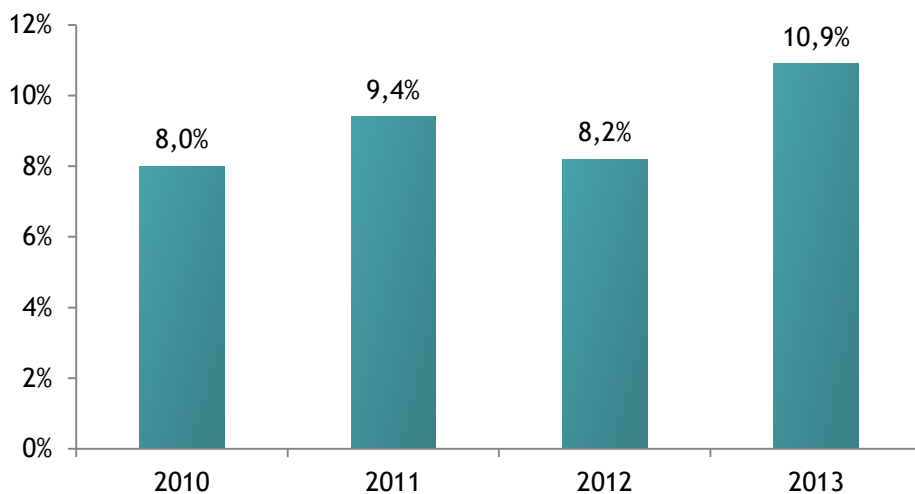

Figur 15: Andel 24 årige uden ungdomsuddannelse, 2010 - 2013.

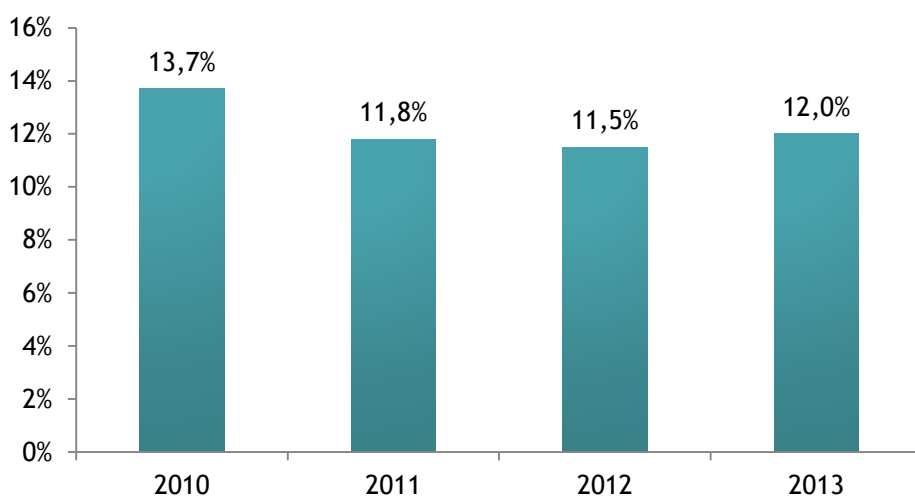

Tryghed

Figur 16: Andel hærværk og indbrud/forsøg på indbrud pr. bolig, 2010 - 2013.

Figur 17: Andel fraflytninger pr. bolig, 2010 - 2013.

Note: Kun eksterne fraflytninger ud af de enkelte afdelinger medregnes

